huntur .z eciam ad piscellum Et si extrahatur statim re
siliunt ad loca propria vbi erant prius

¶ Tercia herba a caldeis lozombozot dicitur / a grecis
allomot / a latinis virga pastoris Herbam hanc acci-
pe z cum succo mandragore distempera z da cani vel
alteri animali .z impregnabitur in suo genere .z habebit
fetum i suo genere De quo fetu si accipiatur dens maxil
lazis .z intingatur in cibo vel potu ones qui inde pota-
bunt mox incipient bellum Et cum volueris delere da ei
succum amantile .i. valezie z fiet statim pax inter eos
sicut prius

¶ Quarta herba a caldeis Aquilaris dicitur quia nasci
tur tempore quo aquile faciunt nidos suos A grecis di
citur Dalis A latinis Celidonia Ista herba tempore quo
hyrundines faciunt nidos nascitur / quo eciam aquile
Hanc herbam si quis cum corde talpe habuerit deuincet
omnes hostes / omnes causas / z omnes lites remoue-
bit Et si predicta ponatur super caput infirmi / si debet
mozi statim cantabit alta voce / si non lacrimabit

¶ Quinta herba a Caldeis Iteris dicitur / a grecis
vorax / a latinis puentalis vel puinca Illa enim pul-
uerisata cum vermibus terre circumvolutis z cum semper
unus amorem inducit inter virum z vxorem si vtatur illo
in cibariis Et si composicio istoz cum aliquantulo sul-
phuris ponatur in stagno vbi sunt pisces : omnes mozi
entur Et si ad os bubali ponatur statim crepabit pr
medium Et hoc exptum est a modernis .Si iterum dicta co

Proctor
9770

¶ Liber aggregationis seu liber secre
tor Alberti magni de virtutibus herbar
lapidum z animalium quorundā ¶ Li
ber primus de viribus quarundā herbar

Sicut vult phs in pluribus locis. Cis
scientia de genere bonor est. Verūtamē
enim operatio / aliquando bona / aliquan
do mala prout scientia mutatur ad bonū
z ad malum finem ad quem operatur Ex
quo ꝯcluduntur duo / quorū vnum z primum est. ꝙ sci
entia magicalis non est mala. namq; per eius cogniti
onem potest euitari malum z psequi bonum. Concludi
tur etiam secundum / ꝙ ex quo effectus laudatur ꝓptez
finem atq; vituperatur / etiam finis scientie aliquando
malus / puta quando nō ordinatur ad bonum vel ad vir
tutem / Ex hoc sequitur ꝙ scientia vel operatio aliquan=
do bona vel mala. Quia igitur magicalis scientia seu
cognitio bona est ut presuppositum est / z mala aliquan
tulum exist̄it in speculatione rationū / z in speculatione
naturalium secundū ꝙ ab antiquis autoribz examinari z
recepi / imo z egomet Albertus vt in pluribus veritatē
inuenī z veritatem suppono quo ad aliqua ex Chyrādis
libro / z libro Alcorat. Primo narrabo de quibusdam
herbis / post de quibusdā lapidibus z tercio de q̄busdam
animalibus z de virtutibus eorundem

BIBLIOTHECA LAN. A.

1 Elitropia
2 Ortica
3 Virga pastoris
4 Celidonia
5 Prouinca
6 Nepta
7 Lingua canis
8 Jusquiamus
9 Lilium
10 Viscus quercinus
11 Centaurea
12 Saluia
13 Verbena
14 Melisophilos
15 Rosa
16 Serpentina

1 ¶ Prima herba apud caldeos vocatur Jreos / apud grecos Mantuchiol / apud latinos Elitropia Cuius interpretacio dicitur ab elyos qđ est sol ⁊ tropos cōuersio quia conuersa est ad solem Huius autem virtus mirabilis est quia si colligatur sole existente in leone in augusto ⁊ inuoluatur in laurifolio ⁊ simul addat² dens lupi ⁊ feratur / nullus poterit contra ferentē habere vocē loquendi nisi verba pacifica Et si ei aliquid furetur ⁊ in nocte sub capite suo ponat videbit furem ⁊ ōnes eius cōditiones Et iterum si predicta ponatur in aliquo templo vbi sint mulieres quay cōnubiū parte sui frangatur nūq̄ poterunt exire de templo nisi deponatur Et hoc vltimum pbatum est ⁊ verissimum

2 ¶ Secunda herba vocatur a caldeis Hoyb / a grecis Olieribus .a latinis vel gallicis Ortica nūcupatur hāc herbam tenens in manu cū millefolio securus est ab omni metu ⁊ ab omni fantasmate .Et si id ponat² cū succo sempervine ⁊ vngātur manus ⁊ resid:nū ponatur in aqua ⁊ aquā intret vbi sunt pisces ad eius manus congrega

buntur. z eciam ad piscellum Et si extrahatur statim re siliunt ad loca propria vbi erant prius

¶ Tercia herba a caldeis lozombozot dicitur / a grecis allomot / a latinis virga pastoris Hanc accipe z cum succo mandragore distempera z da cani vel alteri animali z impregnabitur in suo genere z habebit fetum i suo genere De quo fetu si accipiatur dens maxillaris z intingatur in cibo vel potu ones qui inde potabunt mox incipient bellum Et cum volueris delere da ei succum amantile .i. valerie z fiet statim pax inter eos sicut prius

¶ Quarta herba a caldeis Aquilaris dicitur quia nascitur tempore quo aquile faciunt nidos suos A grecis dicitur Balis A latinis Celidonia Ista herba tempore quo hirundines faciunt nidos nascitur / quo eciam aquile Hanc herbam si quis cum corde talpe habuerit deuincet omnes hostes / omnes causas / z omnes lites remouebit Et si predicta ponatur super caput infirmi / si debet mori statim cantabit alta voce / si non laczimabit

¶ Quinta herba a Caldeis Iteris dicitur / a grecis dorax / a latinis puentalis vel pumca Illa enim puluerisata cum vermibus terre circumuolutis z cum semper unus amorem inducit inter virum z vxorem si vtatur illo in cibariis Et si compositio istorum cum aliquantulo sulphuris ponatur in stagno vbi sunt pisces : omnes morientur Et si ad os bubali ponatur statim crepabit per medium Et hoc exptum est a modernis .Si iterum dicta co

fectio ponatur in igne statim ꝓtrahitur in liuidū colorē

6 ¶ Sexta herba a caldeis vocatur Bzeith a grecis re tus / a latinis Nepta. Hanc herbam accipe ⁊ misce cū lapide inuento in nido vppupe auis / ⁊ frices ventrē alicuius animalis / et impregnabitur ⁊ habebit fetum in suo genere nigerrimum . Et si eis ponatur ad nares statim ad terram cadent velut mortui / post modicum vero spacij curabuntur / + Et si predictum ꝓpositum in vase apum ponatur : nanq̄ fugient: sed ibi ꝓgregabunt⁹ apes . Et si apes submergantur ⁊ quasi moriantur / ⁊ in predicta confectione ponant⁹ post modicū temporis spacium : vt per spaciam vnius hore recuperabunt vitam. Nam ⁊ illud ꝓportionatur qualitati deperdite / ⁊ signū ad hoc est q̄ si musce submerse in cineribus tepidis ponantur post modicum spacium vitam recuperabunt

7 ¶ Septima herba a caldeis Algeil . a grecis Ozos .a latinis lingua canis nuncupatur . Hanc herbam cum corde raniculę ⁊ eius matrice pone vbi vis : ⁊ post modicum temporis congregabuntur omnes canes ville Et si predictum sub police pedis habueris/omnes canes obmutescent nec poterunt latrare . Et si predictum ī collo alic⁹ canis posueris ita q̄ nō possit ore attingere semp veretur in circuitu ad mod⁹ volubilis rote donec cadet in terram velut mortu⁹ .Et hoc est expertum nostro tē pore

8 ¶ Octaua herba a Caldeis Mansela , a grecis Neu

tosim ; a latinis vel gallicis Jusquiamus dicitur Hāc herbam accipe z misce cum realgalis z hermodatilis . z pone in cibo canis rabidi z statim peribit . Et si sucum eius cum supradictis posueris in cipho argenteo minutissime frangetur . Et si supradictum cum sanguine leporis iuuenis permiscueris / z in pelle leporis consues : omnes lepores congregabuntur ibi donec remotum fuerit .

¶ Nona herba a caldeis Ango / A grecis Amala ; a latinis lilium vocatur . Si hanc herbam sole existente i leonis signo colligeris z cum lauri succo commiscueris / deinde sub fimo tempore aliquo sucum illum posueris fiet vermes : de quibus si fiat puluis z ponatur circa collum alicuius vel in vestimentis suis nunq̄ dormiet vel dormire poterit quousq; depositū fuerit : Et si predictū sub fimo posueris z de vermibus inde nascentibus alique vngeris : statim inducetur ad febrem . Et si predictum ponatur in vase aliquo vbi sit lac vacce z cooperiatur de pelle alicuius vacce vnius colouis : cuius vacce ammittent lac suum z hoc maxime expertum est tempore nostro a quibusdā sortilatoribus

¶ Decima herba a caldeis dicitur Alūperak / A grecis Esiphena / a latinis vero viscus querci dicitur z crescit hec herba in arboribus transforata arbore . Hec herba cum quadam alia herba que dicitur Maztegon id est sulphur quemadmodum scribitur in lingua Throthenica omnes seras aperit . Et eciā si predictum compositum

fectio ponatur in igne statim ꝓiectitur in liuidū colorē

6. ¶ Sexta herba a caldeis vocatur Bzeith a grecis re tus / a latinis Nepta. Hanc herbam accipe ⁊ misce cū lapide inuento in nido vpupe auis / ⁊ frices ventrē ali⁹ cuius animalis / et impregnabitur ⁊ habebit fetum in suo genere nigerrimum . Et si eis ponatur ad nares sta tim ad terram cadent velut mortui / post modicum ve⁹ ro spacij curabuntur / + Et si predictum ꝓpositum in va⁹ se apum ponatur : nunq̄ fugient: sed ibi ꝓgregabunt⁹ a⁹ pes . Et si apes submergantur ⁊ quasi moriantur / ⁊ in predicta confectione ponant⁹ post modicū temporis spa cium : vt per spacium vnius hore recuperabunt vitam. Nam ⁊ illud ꝓportionatur qualitati deperdite / ⁊ signū ad hoc est q̄ si misce submerse in cineribus tepidis po⁹ nantur post modicum spacium vitam recuperabunt

7 ¶ Septima herba a caldeis Algeil . a grecis Ozos . a latinis lingua canis nuncupatur . Hanc herbam cum corde ranicule ⁊ eius matrice pone vbi vis : ⁊ post mo dicum temporis congregabuntur omnes canes ville Et si predictum sub pelice pedis habueris/omnes canes ob mutescent nec poterunt latrare . Et si predictum ī col⁹ lo alic⁹ canis posueris ita q̄ nō possit ore attingere semp ver tetur in circuitu ad mod⁹ volubilis rote donec cadet in terram velut mortu⁹ .Et hoc est experimentum nostro tē pore

8. ¶ Octaua herba a Caldeis Mansela , a grecis Pen

tosm ; a latinis vel gallicis Jusquiamus dicitur Hāc herbam accipe z misce cum realgalis z hermodatilis . z pone in cibo canis rabidi z statim prebibit . Et si sucum eius cum supradictis posueris in cipho argenteo minutissime frangetur . Et si supradictum cum sanguine leporis iuuenis admiscueris / z in pelle leporis consues : omnes lepores congregabuntur ibi donec remotum fuerit .

¶ Nona herba a caldeis Ango / A grecis Amala ; a latinis lilium vocatur . Si hanc herbam sole existente i leonis signo colligeris z cum lauri succo commiscueris / deinde sub fimo tempore aliquo sucum illum posueris fiēt vermes : de quibus si fiat pulvis z ponatur circa collum alicuius vel in vestimentis suis nunq̄ dormiet vel dormire poterit quousq; depositū fuerit : Et si predictū sub fimo posueris z de vermibus inde nascentibus aliquē unxeris : statim inducetur ad febrem . Et si predictum ponatur in vase aliquo vbi sit lac vacce z cooperiatur de pelle alicuius vacce vnius colozis : cius vacce ammittent lac suum z hoc maxime expertum est tempore nostro a quibusdā sortilatoribus

¶ Decima herba a caldeis dicitur Alūperak / A grecis Esiphena / a latinis vero viscus quercī dicitur z crescit hec herba in arboribus transforata arbore . Hec herba cum quadam alia herba que dicitur Mastegon id est sulphium quemadmodum scribitur in lingua Throthonica omnes seras aperit . Et eciā si predictum compositum

in ore alicuius ponatur ⁊ cogitetur de aliquo : si debet accidere cordi infigitur / si autem non de corde resilit . Sed si predictum ad arborem suspendatur cum ala hyāi dimis ibi congregabuntur aues bene per quinq; miliaria . ⁊ hoc vltimum tpe meo est expertum

¶ Vndecima herba a caldeis Isiphilon dicitur / a grecis Otegon / a latinis Centaurea vocatur : Hāc autem herbam dicunt magi hābere mirabilem virtutem . Si enim adiungatur cum sanguine vppupe femelle / ⁊ ponatur cum oleo in lucerna : oīs circundantes credent se esse magos ; ita ꝙ vnus alteri credet ꝙ suum caput sit in celo ⁊ pedes in terra . Et si predictum ponatur in igne stellis lucentibus videbitur ꝙ stelle currant ad inuicē ⁊ debellent . Et si item predictum cataplasma ponat' ad nares alicuius pre timore quem habebit fugiet / ⁊ vehementer Et hoc expertum est

¶ Duodecima herba a caldeis Colozio vel colozicon/a grecis clamioz / a latinis Saluia communiter est nomen. Hec autem herba putrefacta sub fimo in vase vitreo procreat quandā vermem vel auem habentem caudā in modum mercurie : de cuius sanguine si tangatur aliqs in pectore āmittet sensum per quindenam ⁊ plus . Et si predictus serpens cōburatur : ⁊ ponatur cinis in igne / statim fiet histris tonitrui horribilis Et si predict⁹ pulvis ponatur in lampade ⁊ accendatur : videbitur ꝙ tota domus serpentibus repleatur . Et hoc est expertum a modernis

¶ Tezciadecima herba a caldeis Olphanas / a grecis hiliozion / a latinis Dezbena dicitur / hec autem herba vt refezunt magi collecta sole existente in signo azietis z coniecta cum grano peonie vnius anni : caducos a malo morbo curat . Et si ponatur in tezra pingui post octo septimanas genezabuntur vmes qui si aliquem tetigerint statim morietur . Et si predictum ponatur in colũbazio : omnes columbe congregabuntur ibi . Et si puluis illoz in sole ponatur videbitur ꝙ sol sit liuidus Si autem ponatur in loco vbi hoiẽs habitant vel iactetur inter duos amantes / statim fit lis vel malitia inter eos

¶ Quartadecima herba a caldeis Celayos dicitur . A grecis Cazifin . a latinis Melisophilos de qua Macer facit mentionem . Hec autem herba collecta viridis z coniecta cum suco cypressi vnius anni posita in pulmento facit pulmentum videri plenũ vermibus . Et defezẽtem facit esse benignum z gracioſum / z aduersarios deuincere . Et si predicta herba ligetur collo bouis sequet te quocunqz ieris . Et si predicto suco cozrigeam vngeris z de teztia parte sudoris hominis rufi z de sub aselis statim cingens czepabit per medium

¶ Quintadecima herba a caldeis eglerisa . A grecis Asaphinus . a latinis Rosa dicitur . Et est herba cuius flos est notissimus . accipe granum eius z granum smapis z pedem mustele z hec suspende in arborem / z de pe-

tero non fructificabit . Et si p̄dictum p̄onatur circa rethe congregabuntur ibi pisces . Et si magaris mortuum fuerit z in p̄mixtione predicta ponatur per dimidiū diem licet tamen non aquetur recuperabit vitam . Et si pulvis p̄dictus ponatur in lampade postea accendatur omnes videbuntur nigri ad modum sathane . Et si pulvis p̄dictus admisceatur cum oleo olive z cum sulphure vivo z de hoc ungatur domus sole lucente : ipsa tota videbitur infūmata

¶ Sextadecima herba a caldeis Cartulin : a grecis q̄nq; folium . a latinis serpentina vocatur . Hec herba apud nos satis est nota . Hec autem herba cum folio trifolij inhumata generat serpentes rubeos z virides / de q̄bus si fiat pulvis z ponatur in lampade ardente videbitur ibi copia serpentum . z si sub capite alicuius ponat de cetero non somniabitur sibi

Modus autem operandi oīm predictorum est ut effectus bonus fiat in planeta bono / z malus in malo . id est in horis z diebus eorum ¶ Virtutes herbarum : vij . secundum Alexandrum imperatorem . et has quidem virtutes habuerunt ipse ab influentia planetarum . Contingit autem vnamquāq; percipere virtutē suam a superioribus naturalibus

Prima herba Saturni que Affodillus dicitur Succus eius valet ad dolorem renum z tibiarū / et datur patientibus dolorem ; radix eius cocta parum .

Et demoniaci vel mici ipsam deferunt in linteo mun
do z liberantur / nec demonem in domo patitur esse. Et
si ibidem fuerint producentes dentes pueri z eam ferent si
ne dolore eos producat * Et e bonu vt homo deferat secu
de nocte radicem : quia non timebit neq; ledetur ab alijs
¶ Herba secunda solis dicitur Poligonia vel Cozrigio:
la . Hec enim herba nomen suscepit a sole * nam est mul
tum generans / sic enim z hec herba est multos faciens
nodos . Hanc quidā herbam alij appellauerunt Alcone /
que est domus solis * Hec autem herba sanat passiones
cordis z stomachi qui attingit hanc herbam / habet vir:
tutem a signo suo. z plura . Si quis autem sucum bibe:
rit facit eum multū coire . Et si quis deferat radicem ei9
curat passiones oculoz . Et si antep aliquā habuerit pas:
sionem portauerit secum non superueniet ei passio oculo:
rum . Juuat etiam freneticos si eam secum deferū in
locis . i . in pectore . Juuat eciam peripulmonicos et
facit eis bonum anhelitum . Et facit etiā ad fluxū sangui
nis mulier
¶ Herba tercia lune Chynostates dicit9 Cuius ei9 p3
gat exacerbationes stomachi / thoracis / z costarū qa
ondit se esse herbam lune. Flos aūt huius herbe purgat
splenes magnos z curat ipsos . qa ista crescit z decrescit
sicut luna . Valet ad obtalmia z facit acutū visum. Et
valet contra sanguinem oculoz . Si radicem eius tritā
ponis sup oculū mirabiliter visum clarificat qa lumē ocu
loz ppinqtū misticum substantie lune Eciā facit . mali

stomachū habentibus qui non possunt cibum digerere bibendo succū eius. Amplius valet hūtib⁹ scrophulas.

De arnoglossa. f. ¶ Herba quarta Martis Arnaglossa dicitur Radix h⁹ herbe valet dolori capitis mirifice: qm̄ opinatur ēē domus martis acies qui est caput totius mundi. Valet etiam contra malas ꝓsuetudines testiculoꝝ et vlcera putrida et sordida quia domus est scorpio. quia pars eius retinet spꝛema. i. semen qđ venit contra testiculos. Valet etiam succ⁹ eius de smtericis et emoptoicis et ad pitia emorrhoidaꝝ et stomaticis dum quis eum biberit.

De pentafilon. 4. ¶ Herba quinta mercurij dicitur Pentafilon a quibusdam pentadatilus / ab alijs sepe declina / a quibusdam Calipentalo: Radix hui⁹ herbe sanat plagas et duriciē trita et emplastrata amplius scrophulas diluit velociter si sucus eius bibatur cum aqua. Sanat etiam fazingos et passiones pectoris seu dolores si sucus eius bibat³ Soluit etiam dentium dolores et si sucus eius in ore teneatur: om̄s oris curat passiones. Et si quis secū deferat opus dat et auxilium. amplius si quis vult a rege vel a pꝛincipe petere aliquid copiam dat eloquentie / si secum eam habeat et obtinebit quid voluerit. Valet etiā in lithiasi et disuria succus eius bibitus

De dyachaconia. f. 6. quisquamo ¶ Herba sexta Jouis / dicitur Achazonia / a quibusdam autem alijs Jusquiamus. Radix eius posit⁹ super bubones eos dispꝛgit et obseruat locum a phlegmone. si quis autem eam portauerit antēꝑ passio ei supꝛueniat nunꝗ bubonem habebit. Confert etiam radix e⁹

podagre dū ponitur tzita sup locū pacientis Et hec quidē operatur virtute signoꝝ habenciū pedes vel habenciū aspectum sup pedes / z succus eius si bibatur cū meliczato confert doloribus epatis z ōmibus eius passiombus qm̄ iupiter tenet epar / similitez confert multum volentibꝰ coire z est vtilis vt eam deferāt secum volentes diligi a mulierib⁹ / facit enim defferentes letos ac delectabiles ¶ Septima herba venezis dicitur pistezeon / a quibusdā hyeroboza .i. herba columbazia z vezbena Hadit huius herbe posita sup collum sanat scrophulas z parocidas et bubones colli z staphilion .i. vrine distillacionē / z ismō si ponatur emplastrū z est compatū passiombus istius loci Sanat eciam fūgas .i. scissuras z cōdilomata .i. duricies que nascuntur in ano z emoroydas Si succus eiꝰ cum melle in aqua cocta bibatur subtiliat ea que sunt in pulmone z facit bonum anhelitum nam detinet pulmonē Valet eciā multum in frondisia .i. coitu quia succꝰ eiꝰ auget multum sperma cum quis vult coire addit ad desiderium eius / et maior virtꝰ ipsius herbe est quia si quis eam portauerit est multum potens in coitu verumtamē non teneat aliquid aliud supez se nisi istam herbam tantum Si quis ponat eam in domo vel vinea vel in terris habundanter habebit redditus / amplius radix ipsius valet ommibus illis qui volunt plantaze vineas vel azbores Et infantes portantes ipsam erunt bene disciplinati et amātes doctrinā z erūt leti z gaudiosi Cōfert eciā posita in purgaciomibus / z repellit demones omnes

¶ Predictas tamen herbas a .xxiii. die lune vsq; ad trigesimum incipiendo collectionem ipsam leuare a mercurio p totam horam dierum z euellendo fac mentionē passionis et rei .s. noia passionem vel rem ppter quā ipsam colligis z ipsam accipe herbam / loca tamen ipsa super frumentum vel ordeum z ea vtere ad opus tuum postea

¶ Secundus liber Alberti est de virtutibus lapidum quorumdm

c Dm iam dictum sit de virtutibus herbarum quarumdem z de modo agendi/ Nunc in presenti capitulo dicendm est de lapidibus ordinater quibusdam z eorm effectibꝰ z q̄liter possint accipi mirabilium opera

1 Magnes
2 Obtalmius
3 Omix
4 Feripendamus
5 Siloyces
6 Topacion
7 Medo
8 Mephytes
9 Abaston
10 Adamas
11 Agates
16 Celrotes
17 Corallus
18 Cristallus
19 Crisolitus
20 Elitropia
21 Epistrites
22 Calcedonios
23 Celedonius
24 Gagates
25 Gena
26 Istinos
31 Quiriti
32 Radianus
33 Lyncol
34 Lazuri
35 Smaragdus
36 Iris
37 Balasia
38 Baliates
39 Draconites
40 Echites
41 Epistretes

12 Alectorius	24 Tabrices	Jacinctus	23
13 Elmendus	25 Crisoletus	Orites	22
14 Amaticus	29 Gezatiden	Saphyrus	24
15 Virillus	30 Nicomai	Saunus	26

¶ Si vis scire vtrum mulier tua sit casta . accipe lapidem qui magnes vocatur / est autem ferruginei colozis z inuenitur in mari indico / z aliquando in partib⁹ the othonie in illa puincia que francia ozientalis vocatur . Suppone ezgo lapidem hunc capiti mulieris / si casta est ipsa maritum amplexabitur / Si autem non / statim cadit a lecto . Ad hoc autem si lapis iste ponatur super cazbones in quatuoz angulis domus / dico tritus z sup cazbones sparsus : dozmientes fugient edes z relinquēt totum z tunc possunt fures recipere totum qđ volunt . 1

¶ Si vis fieri inuisibilis : accipe lapidem qui dicit² ob talmus / z inuolue in folio lauri . Et dicitur lapis obtalmicus cuius coloz non nominatur / nam multoz colozum . Et est hic talis virtutis q visus circūstancium execat vel aboztat / z ideo vocatur pzonus latronum Constantius autem pugno clauso redebatur per eū inuisibilis 2

¶ Si vis incitare tristicias / timores z fantasias terribiles atqz lites : accipe lapidem qui vocatur Onix qui est nigri coloris z inuenitur melius ḡs eius repletum albis venis / et venit de india in azabiam . Et si colla- 3

vel digito ſuſpendatur excitat ſtatim triſticias in hoīe
z ezzores . et etiam in ſomno excitat fantaſias terribi-
les z etiam lites Et hoc apud modernos eſt expertum .
¶ Si vis conburere manus alicuius ſine igne . adhuc
z fugare azteticam . accipe lapidem qui vocatur feripē
damus qui eſt flaui coloris qui ſi ſuſpendatur collo alicu
ius curat azteticam . Et iterum ſi lapis iſte fortiꝰ ſtri
gatur ſtatim adurit manum / z ideo leuiter z ſuauiter
vult palpari
¶ Si vis accendere animum alicuiꝰ ad gaudia z eiꝰ
ingeniū acuere / accipe lapidē qui Silonites vocatur et
naſcitur in gremio teſtudinis indico z eſſe variū dicitur
albo / rubeo / purpureoq; colore Alij dicūt hunc eſſe vi
ridem z in plie ptibꝰ inueniri / z dicunt eciā hunc creſ-
centē luna creſcente z ecōuerſo Et addūt phi antiqui
q; ſi guſtetur confert preſciencia quorūdā futuroꝝ ſi ſub
lingua ponatur precipue prima luna vna hora tantū ha-
bet virtutē / ideo autē luna exiſtente decima habet hanc
virtutē in prima hora vel decima Modus autem ordinis
q; cū ſit ſub lingua ſi cogitetur de aliquo negocio vtrum
debeat fieri an non Si fieri debet cordi tenaciter infigi-
tur ita q; anelli non poteſt Si autem non cor ab ipſo re
ſilit Fecerūt eciā philoſophi q; curat ptiſicos ac debiles
¶ Si vis vt aqua buliens ſtatim exeat manu īmiſſa ac-
cipe lapidem qui Topacion vocat' a Topalis inſula vel
quia auri ſimilitudinē ptendit Et ſunt due ſpēs / vna eſt
oīo ſimilis auro z hec precioſior eſt Alia ſpēs eſt crocea

magis tensibilis coloris q̄ sit aurum z hec est vilior Ex pertum autem est in nostro tempore q̄ si in aqua bulien- te mittatur defluere facit q̄ statim manu īmissa extrahi- tur Et hoc fecit vnus de fratribus nostris parisius Va let eciam contra emothoicam z stimaticam vel lunati- cam passionem

¶ Si vis excoriare cutim manuum tuarum vel alteri9 accipe lapidem qui vocatur Medo a medorū regione / z sunt due species niger z viridis Dicitur ab antiquis phis z modernis q̄ si lapis qui niger est frangatur z in aqua calida resolutum fuerit / z aliquis man9 suas lauerit sta tim excoriabunt2 Et si quis ex eo bibezit : peribit vomē do statim omni cura remota z auxilio Dicunt phi q̄ va- let contra podagram z oculorum cecitatē / z q̄ oculos lesos z debiles fouet

¶ Si vis vt aliquis non senciat dolorem nec crucietur accipe lapidem qui dicitur Mephites / a ciuitate que dici tur mephis Et est hic lapis talis virtutis vt dicit Aaro z Hermes q̄ si teratur z aqua misceatur z detur pota- re illi qui debezet vri vel aliquos cruciatus pati : tantā inducit ille potus insensibilitatem q̄ non senciat paciens penam neq3 cruciatum

¶ Si vis ignem perpetuum z inextinguibilē facere / ac cipe lapidem qui dicitur Abaston / z est ferri coloris et q̄pluzm ū in arabia reperitur Si enim lapis ille accenda tur nūq̄ poterit extingui eo q̄ habet naturam lanug inis que pluma salamādeis vocat2 cū modico humidi vnctuosi

pinguis inſepārabilis eſt āb ipſo / z id fouet ignem accē
ſum in eo

10. ¶ Si vis deuinceze hoſtes accipe lapidem qui nūcupatūr
Adamas / z eſt coloris fulgentis / duriſſimus ita q nō
poteſt frangi niſi ſanguine hirci / z naſcitur in arabia
vel cipro Et ſi ſiniſtro latezi alligetur valet contra hoſ-
tes z inſaniam z īdomitas beſtias z venenoſas z feros
homines z contra iurgias z rixas / z contza venena z
incurſus fantaſmatū / z quidam vocant eum dyamantē

11. ¶ Si vis cuncta pezicula euitaze / z vinceze cūcta ter
rena / z habere vires cordis Accipe lapidem qui Aga-
tes dicitur / z eſt niger habens venas albas Eſt alius
eiuſdē ſpeciei ſimilis colozi albo / z naſcit² tezciū gen⁹ in
certa īſula habēs venas nīgzas: z id facit vinceze pezi
cula z cōfert vires cordis z facit hominē potentem pla
centem iocundum et iuuat contza aduerſa.

12 ¶ Si vis impetraze aliquid ab aliquo accipe lapidem qui
Allectorius dicitur . et eſt lapis gallinatij vel galli . et
eſt albus nitens vt criſtallus . z extrahitur de ventricu
lo galli vel gallinacij poſtq̄ fuerit caſtratus vltra annū
quartum Et vt quidam dicunt poſt annum extrahitur
z melior eſt qui extzahitur de gallo decrepito Et ad quā
titatem fabe / excitat venerem / gzatum reddit et con-
ſtātem . et ſub lingua acceptum ſitim extinguit Et hoc
vltimum tempore noſtro expertum eſt et ſubtiliter ꝓcepi

13. ¶ Si vis deuincere beſtias z omina ſomnia interpzeta
re z de futuris prophetiſare Accipe lapidem qui Elmond⁹

dicitur vel Almadus / cazij colozis est omne venenum extinguit z facit vincere aduersazios z prophetisacionē dat z interpretationem omnium somniorum z enigmata intelligere facit

13. ℂ Si vis habere bonum intellectū in sensibus z nō posse fiezi ebzius . accipe lapidem qui Amatistus dr z ē purpurei colozis / z melioz nascitur in india z valet contza ebzietatē z bonū in scibilib9 dat intellectum

14. ℂ Si vis deuincere hostes z fugere lites/ accipe lapidē qui vocatur Bezillus / et est pallidi colozis lucis tzansparentis vt limpte . fez tecum z vinces omnes lites et hostes fugabis / reddet q3 inimicum mitem / in mozib9 efficacem reddit potestatem sicut dicit Aaron / eciam dat bonum intellectum in scibilibus

15. ℂ Si vis diuinare de futuris / accipe lapidem qui vocatur Celonites z est purpurei vazijq3 colozis / z inuenit3 in cozpoze vel in coꝛde testudinis Si quis autem hunc lapidem sub lingua gestauezit diuinabit z predicet futura verūtamen non habeꝫ viztutem nisi luna prima cum fuerit accensa z czescens monoztes in vltimo descēdente / sic vult aazon de viztutibus lapidum z herbazum

16. ℂ Si vis pacificare tempestates z flumina pertzānsire accipe lapidem qui voatur Cozallus / z est rube9 / ali9 q3 albus Et est expertum q9 statim restringit sanguinem z portatus pellit stulticiam z perhibet sapientiam Et hoc a quibusdam tempoze nostzo expertum est Et valet contza tempestates z pericula fluuiorum

18. ¶ Si vis accendere ignem accipe cristallum z pone iux
ta circulum solis .i. contra solem z appone iuxtà aliquid
combustibile z statim lucente sole calido alliciet ignem
z si cum melle potatus lac dabit

19 ¶ Si vis acquirere sapientiam z fugere stulticiam . ac
cipe lapidē qui vocatur Crisolitus z est lucide viriditatis
positus in auro pellit stultitiā z sapienciam confert

¶ Si vis vt sol appareat sanguineus / accipe lapidē qui
20 Elitropia dicitur / z est viridis similis quasi smaragdo
z est respersus sanguineis guttis Hanc elitropiam appel
lant nigromantici propzio nomine gēma babilonicū / q
si vngatur succo herbe eiusdē nominis / z in vas plenū
aquā mittatur facit videri solem sanguineum sicut vide-
tur eclipsis cuius causa est q totam aquā ebulire facit
in nebulam que inspissando aerem impedit solem videri
nisi quasi rubeum in spisso colore / post modicum recedit
illa nebula rorando q̄si per guttas pluuie Oportet autē
ad hoc vt fiat q sit quoddam carmen sacrum cum qui-
busdam caracteribus : z sicut accepti principes si diui-
nando quedam predicant propter quod templorum ponti
fices isto lapide maxime vtebantur in festis idolorum
Etiam gestatum hoc reddit hominem bone fame z inco
lumē z longe vite Dicitur autē a phis antiquis q vnct9
herba sui nominis vt prediximus polet virtute / z inueni
tur pluries in ethiopia cipro z india

21. ¶ Si vis refrigerare aquam bulientem que stat sup ignē
accipe lapidem qui Epistretes dicit2 qui in aqua oppositus

oculo solis : radios igneos emittit . Et dicitur ab antiquis phis z a modernis q si ponatur in aqua buliente statim cessabit ebulitio z post modicum refrigescet . Et est lapis rutilans z rubicundus

¶ Si vis effugere illusiones / omnesq; fantasias / z omnes causas vincere . accipe lapidem qui Calcedonios dicitur / z est pallidus / fuscus z aliquantulum obscurus Si hic perforatur z cum virtute lapidis qui Smezip dicitur / collo suspendatur valet contra oms fantasticas illusiones z facit vincere oms causas contra aduersarios virtutesq; corporis conseruat . Et hoc vltimū experti est moderno tempore 22.

¶ Si vis esse gratus z placens hominibus / accipe lapidem qui Celidonius dicitur / z ex eo est niger z ruffus z de ventre yrundinis extrahitur . Ruffus inuolut9 pāno lineo vel corio vitulino / sub sinistra ascella portatus valet contra infamiem z autiquos morbos z languores. contra litargiricam passionem . z contra epidimiā . Quar refert q iste lapis hoiēz facit facundum z gratum . z placentem eum reddit . Niger autē valet ptra fezzū z iras z ad finem incepti ꝓducit negotij . Et si inuolnitur in foliis Celidonie dicit2 obfuscare visum z debent extrahi mēse Augusti z vt frequenter duo in vna yrundine inueniuntur lapides 23.

¶ Si vis esse victoriosus contra aduersarios . accipe lapidem qui dicitur Gazgates z est diuersi coloris z dicūt antiqui philosophi fore expertum in Alcide principe 24

qui q̄ diu eum portauit semper habuit victoriam Et est lapis diuersi coloris sicut pellis capriole

24. ¶ Si vis prescire futurum aliquod . accipe lapidem qui vocatur Gena / qui est sicut dens a bestia / & pone sub lingua tua & sicut Nazon & antiqui philosophi dicunt q̄ diu sic tenueris semper diuinando predices futura nec aliquo modo errabis diuinando

25. ¶ Si vis vt fiat vestis inconbustibilis . accipe lapidem dem qui Histinos appellatur . qui vt dicit Isidorus similis est croco / & in partibus Hispanie inuenitur . Et iste lapis fitabilis est ꝓpter ventositatem in ipso rarefactā iuxta gades herculis . & si de eo fiat vestis nullo modo potest vri sed de igne nitet . Et huius speciei dicunt quidā Carbunculum album

26. ¶ Si vis gram habere & honorem / accipe lapidem qui Tabrices vocatur / & est similis Cristallo . de hoc referunt antiqui philosophi vt euax & Nazon q̄ eloquenciam / gram prestat & honorem . Et cum hoc dicitur q̄ curat omnem Idiopisum

27. ¶ Si vis fugare fantasmata & stulticiam : accipe lapidem qui vocatur Crisolitus & est idem virtute cum Azenico : vt dicit aazon . & euax in libro de naturis herbarum & lapidum : In auro positus & gestatus fugat stulticiam / & fantasmata compellit . Sapientiam etiā ꝓferre perhibetur / & valet ꝓtra timorem

28 ¶ Si vis indicare cogitationes & opiniones aliou Accipe lapidem qui vocatur Gerafides & ē nigri coloris & te

neatur in ore. Facit etiam gestantē hilarē z gratio
sum apud omnes

¶ Si vis habere victoriā z amicitiā: accipe lapidem q̄
vocatur Nichomai / z est idem q̄ alabanstrum / z ē de 30.
genere marmorum z est albus nitens Et de hoc fiūt un
genta ad sepulchra mortuor

¶ Si vis vt homo dormiendo tibi dicat que fecit. Ac 31.
cipe lapidem qui vocatur Quirin / z inuenitur lapis iste
in mdo vppupe / z est lapis iste lapis p̄diton

¶ Si volueris aliquid ab aliquo impetrare: accipe tecū 32.
lapidem qui vocatur Radianus / z est lapis niger trans
lucēs q̄ cū capita gallor dant' comedere formicis inueit'
post tpa multa in capite galli z ē idem q̄ lapis tonatides

¶ Si vis facere q̄ canes nec venatores possint nocere 33.
alicui animali qđ venatur: Pone coram ipso lapidem q̄
vocatur Liperius / z statim id ad lapidem curret. Hic
enim lapis inuenitur in Libia z oīs bestie currunt ad
istum lapidem tanq̄ ad suum defensorem / p̄hibet enī ne
canes vel venatores noceant eis

¶ Si vis vburere manus alicuius sine igne. accipe la- 34.
pidem qui vocatur Ynces quē prius diximus pricipē apīs
quod est ignis / z est vt ignis: hunc lapidem si q̄s stri
git fortiter statim adurit manū velut vburatur igne ma
teriali qđ est mirabile

¶ Si vis curare melancoliā vel quartanā i aliquo accipe 35.
lapidē q̄ dr̄ lapis Lazuri / simulatur enī colori celesti /
sunt intus corpuscula aurea. Et est certum et expertum

q̄ cūrat melancoliam z quartanam

36. ad acuend ingenī t augend opes. t ad ppheti

¶ Si vis acuere ālicui⁹ ingeniū vel opes aūgere ſuas z eciam futura predicere : accipe lapidem qui ſmaragdus dicitur / z eſt mūdiſſimus tranſlucēs z planus / vel flauus eſt melior / z aufertur de nidis grifſonum : z confortat z conſeruat Et geſtatus facit hominem intellige re z memoriam bonam confert : auget opes defferentis Et ſi quis ponat ſub lingua ſua ſtatim prophetabit

37. ¶ Si vis facere Irim appārere /accipe lapidem qui vocatur izis / z eſt albus ad modum criſtalli quadratus ſeu cornua habens Si iſte lapis ponatur in radio ſolis ſtatim reflectēdo facit appārere Irim in pariete vel in muro

38. ¶ Si vis lapidem vnum qui numq̄ calefiat / accipe lapidem qui dicitur Balaſia / z eſt habens grandinis figurā z colorem z duriciem habet adamantis Si lapis iſte in igne ponatur fortiſſimo numq̄ calefiet . z eſt cauſa qua habet poros ita conſtrictos q̄ calor ingredi non poteſt corpus lapidis Dicit enim aazon z euax q̄ lapis iſte geſtatus mitigat izam luxuriam z cetteras alias calidas paſſiones

39. ¶ Si vis ſcire vtrum vxor iaceat cū aliquo alio a mari to accipe Galiates lapidem ſic appellatum qui eſt idem cū catabre . z inuenitur in libia z britania/ eſt q3 duplicis coloris .s. nigri z croci z inuenitur glaucus tendens ad palliditatem . curat idropſim z fluentes dentes confirmat Et dicit Aui. q̄ ſi lapis iſte teratur z lauet⁹ ſue

lauatura detur alicui mulieri si virgo non sit statim vrina bit . si virgo non

¶ Si vis hostes ac inimicos deuincere . accipe lapidem qui dicitur draconites ā capite draconis . z si de viuo lapis extrahatur valet contra oia venena . z ferens eū ni sinistro brachio omnes hostes deuincet

¶ Si vis amorem generare inter aliquos duos / accipe lapidem qui Echites dicitur . a quibusdam dicitur Aquileus . qz aquile ī nidis suis hos collocant / purpurei coloris est z inuenitur iuxta littora occiani z aliqñ ī persia Et ī se semp continet aliū lapidē qui i ipso sonat qñ mouet[r] . Fert[r] ab ātiquis phis q hic lapis sinistro brachio suspensus ciliat amorē inter virum z vxorem / confert pregnantibus / abortum impedit / periculū ptezitionis mitigat . z caducis dicitur valere Et sicut dicunt caldei si ī cibo sit venenū z lapis predict⁹ ponatur ī eo / phibet ne cib⁹ ille possit deglutiri / z si subtrahatur statim deglutit[r] hoc vltimū a quodā fratrū nostroz sensibilitez examinari vidi

¶ Si vis reddere hominē tutū / accipe lapidē q Terpsitzites nūcupat[r] / i mari generatur / rutilās est z rubicund⁹ Et dicit[r] ī libro Alchorat q si añ cor gestat[r] hominē reddit tutū z oīs pescit seditiones Dicit[r] eciā cō pescere locustas / voluces / nebulas / grādines ac tempestatē a fructib⁹ terre Et est exptum a phis modernis z a quibusdā fratrū nostroz q cpositⁿ radio solis radios igneos emittit Item si lapis iste in aquā bullientem

ponat' statim cessabit buliri z post modicum refrigescet
¶ Si vis vt pegrini pegant tuti . accipe lapidem qui
Jacinctus vocatur . multop est colorum / viridis aūt
est melioz z habet venas rubeas z vult in argento col=
locari . z in lecturis quibusdam dicitur q eius sunt duo
genera / aquaticus z saphirinus . Aquaticus flauꝰ ē al=
bescens . Saphirinus autem flauus per lacēs valde nihil
habens aquositatis z hic est melioz . Et de hoc scribit' i
lecturis philosophoꝝ q digito vel collo gestatꝰ reddit pi
grinos tutos z gratos hospitibz . Et somnū puocat pp
ter suā frigiditatē / z hoc ppie habet saphirinus
¶ Si vis seruari a diuersis casibus z pestiferis morsibz
Accipe lapidem qui Oritis vocat' cuius tres sunt spēs
vna nigra / alia viridis / tercia cuius altera ps ē aspera
altera p'ana z color eius quasi fozzilamina est . sz viridis
habet maculas albas . Hic lapis gestatus preseruat a
diuersis casibz z periculis mortis
¶ Si vis pciliari pacē Accipe lapidē q vocat' saphirus
q venit ab oriente in indiam / z flauus ē melioz q non ē
tam lucidus : pacem creat z pcordiā / purum z denotū
ad deum animā efficit / animum confirmat in bonis z ho=
minem refrigescere facit in interiori ardore
¶ Si vis curare vtigmem : accipe lapidem q̄ sanus vo=
catur a sanua insula : mentem deferentis solidat alliga
tus manū pturientis impedit ptum z ipsum ptinet in vē
tre . iccirco phibetur i re tali ne lapis iste mulierē tāgat
¶ In libro mineraliuꝫ in Nazon z Euax multa simi=

lia ꝛ alia inuenies

¶ Modus autem agendi in his in hoc consistit vt p effectu bono deferens sit mundus ab omni corporis pollutione

Explicit

¶ Videtur dicere Isidorus Limacam habere in capite lapidem nobilissime virtutis ꝛ est albi coloris quē qui tritum dederit bibere stranguriosis p fecte soluit vrinam ꝛ breuiter sanat. Item soluit quartanam. Item tollit Albuginem oculoꝝ. Item si mulier pregnans cum portauerit super se: non amittet fetum. Item valet ptisicis caro ipsarum cocta ꝛ comesta. Item pulvis ipsaꝝ vstarum cum corticibus p fert ficubus ꝛ cum aliquibus grānis piperis. s. ficubus ꝛ dilomatibus q̄ nascuntur in ano. Similiter ipse crude cum corticibus pistate: rumpunt apostemata matura

¶ Liber tercius Alberti magni / ꝛ est de virtutib⁹ animalium quorundā

Cum superius dictum sit de quibusdam effectibus causatis virtute lapidum quorundam: ꝛ de eorum mirabili efficatia siue operatione. Nunc dicendum est in isto presenti capitulo de quibusdam effectibus causatis a quibusdam animalibus

Aquila	Experiolus	Pellicanus
Tasso	Leo	Corvus
Bubo	Foca	Milvus
Hircus	Anguilla	Turtur
Camelus	Mustela	Talpa
Lepus	Vppupa	Merula

1 ¶ Aquila auis satis nota est / a caldeis Atuozar dicitur / a grecis Rimbicus Refert aaron z euax q̄ miza bilem habet natuzam siue viztutem / quia si eius cerebrum puluerisetur z cum succo cicute misceatur / ex hoc comedentes statim se capient per capillos nec se dimittēt donec acceptum poztauerit Huius autem effect⁹ racio est : quia cezebzum illud calidissimum est ita q̄ genezat viztutem fantasticam obturando meatus per simum

2 ¶ Tasso est animal satis notum / ā caldeis enim vocatur Arapa / a grecis vero Orgalo dicitur De hoc enim dicit Aaron q̄ si pedes eius ab aliquo fezantur nūq̄ verabitur sed semp progredi appetet Item gestans pedes ei⁹ semp vincet / z ab inimicis suis timebit Et dicit q̄ dexter ei⁹ ocul⁹ in cozio lupi involut⁹ reddit hominē placentem : gzacioſum z benignū Et si ex predictis rebus fiat cibus uel puluis : in cibo alicui datus multum diligetur ab eo Hoc autem vltimū tempoze nostro exptū est Et si predicta confectio ponatur in simo fiēt vezmes venenosi de quib⁹ si aliquis comedezit statim dormiet z nō potezit excitaze donec suffumiget⁹ aristologia z mastice

¶ Bubo est auis satis nota / quē caldeis Magi dicit⁹ z a grecis Hysopus Huius auis mizabiles sunt viztutes Si enim coz eius cum dextzo pede eius sup dozmientē ponatur statim tibi dicet quicquid fecezit / z quicquid ab eo mtezzogauezis Et hoc a nostzis fzatzibus exptū est modezno tempoze Et si hoc itez sibi ponat quis sub assella : nullus canis ei latzabit sed obmutescet Et si coniūctio predictoz cum ala sua suspendatur ad azbozē aues congzegabuntuz ad azbozem

¶ Hizcus est bestia satis nota / a caldeis ezbichi / a gzecis massai appellatur Si sanguis eius accipiatur tepidus cum aceto z assenacionis succo z simul cū vitzo buliatur : reddit vitzum molle ad modū paste potezitqz cōtza muzum pzoici vel pazietem non fzāgetuz Et si predictum compositum in vase ponatur z de hoc vngatur facies : res mizabiles z hozzibiles appazebunt z videbit⁹ ei q debeat mozi . et si predictum in igne ponat⁹ z si ibi sit aliquis caducus apposito lapide magnete statim cadet ad tezzam sicut moztuus / si ei detuz aqua anguillarum ad potandi statim cuzabitur

¶ Camelus est animal satis notū / a caldeis eimm Cyboi / a gzecis Jphim vocatur Si ei⁹ sanguis supza caput ponatur in pelle stellionis stellis lucentibus videbitur q ille sit gigas z q eius caput sit in celo Et de hoc habetuz in libzo Alchozat ab hezmete Et similitez si ex hoc aliquis comedezit statim exibit de sensu . z si luczema eius cum sanguine vncta accendatuz : videbituz q oīus

homines circunstantes habeant caput cameli / dum tamen non sit lumen extrinsecum altezius candele

6 ¶ Lepus est animal satis notum / a caldeis Veterellū A grecis vero Onolosam nuncupatur Huius virtus mirabilis refertur . dicit enim euax z aaron q pedes eius iuncti cum lapide alias capite mezule : movent hoiez ad audaciam ita q non timet mortē Et si sinistro brachio alligētur perget quo voluerit z tutus redibit absq; periculo Et si cani detur ad comedendum cum corde mustele : de cetero non vocifezabit / eciam si interficietur

7 ¶ Expeziolus est animal satis notum Unguis eius si cū buratur z consolidetur et detur in cibo alicui equo non comedet per triduum Et si predictum ponatur cum aliquantulo trebentim : erit lucidum / z secundo fiet quasi nubes Et sanguis si proiciatur in aquam aliquantulum fiet tonitruum horribile

8 ¶ Leo est animal satis notum / a caldeis Ualamus vocatur . a grecis Bezuch Si ex eius pelle fiant corrigie precinctus ex illis non timebit hostes Et si de eius carnibus quis comederit z de eius aqua biberit per tres dies : curabitur a febre quartana Et si eius oculus sub ascella ponatur vel portetur : omnes bestie inclinato capite versus ima terga fuge dabunt

9 ¶ Foca est enim piscis satis notus / a caldeis Daulabur nuncupatur / a grecis enim labor dicitur sive appellatur Hic piscis est diverse nature Si enim lingua eius accipiatur z eciam cum aliquantulo de corde eius in

aqua ponatur ⁊ pro certo congregabuntur ibi pisces Et si sub ascella portaueris nullus in iudicio contra te victoriam habere potezit : sed iudicem benignum et suauem habebis

¶ Anguilla est piscis satis notus Huius autem prout vult euax et aaron mirabiles sunt virtutes Si enim moriatur defectu aque / corpore integro remanente / ⁊ accipiatur acetum forte / et misceatur sanguine vulturis. ⁊ ponatur sub fimo in aliquo loco: oēs quotquot fuerint recuperabunt vitam sicut prius habuerunt Et vermis eius anguille extrahatur ⁊ in predicta confectione ponatur per mensem vnum : vermis mutabitur in anguillam nigerrimam : de qua si quis comederit morietur

¶ Mustella est animal satis notum Si cor huius animalis comedatur adhuc eo palpitante /facit scire futura ⁊ si de corde cum oculis ⁊ lingua canis aliquis comedat statim amittet vocem

¶ Vppupa est auis satis nota/ a caldeis Eozi dicta/ ⁊ a grecis Ipson Oculi eius gestati faciunt hominē graciosum Et si oculi eius fezantur ceram pectore . omnes eius inimici pacificabuntur Et si caput eius in bursa tuam habueris non poteris decipi ab aliquo mercatore. Hoc autem expertum est a fratribus nostris hodie

¶ Pellicanus est auis satis nota . a caldeis Voltri nūcupatur / a grecis vero Iphilati vocatur Huius enim auis virtus mirabilis est Si enim eius pulli interficiāt dum tamen cor ipsor pullorū non frangatur ⁊ de eius

sanguine accipiatur ⁊ tepidus in ore pullorum ponatur statim sumunt vitam sicut prius Si suspendatur ad collum alicui⁹ auis semper volabit do nec cadet mortua Et si dexter eius pes sub fimo callido ponatur post tres menses ex humore ⁊ caloꝛe quē auis habet generabitur viua ⁊ mouebit se Et hoc testatur hermes in libro alchorat ⁊ plinius

12. ¶ Coruus est auis satis nota / ⁊ eius victus mirabilis vt refert euax ⁊ aaron Si enim oua eius coquantur et iterum in nido ponantur statim coruus procedit ad mare rubꝛum in quadꝫ insula vbi est aldoricus vel alodꝛius sepultus ⁊ affert lapidem quo tangit oua sua ⁊ statī fiūt cꝛuda sicut pꝛius erant . mirabile ē oua cocta suscitaꝛe Si autem lapis iste suponatuꝛ in ānulo suponendo sibi solum lauꝛi ⁊ tāgatuꝛ vinctus catheris vel ianua clausa statim soluetuꝛ vinctus ⁊ apeꝛituꝛ ianua Et si lapis iste ponatur in oꝛe dat intellectum ōmium auium / vnus autem lapis est indicus quia in India repeꝛitur secundum quosdꝫ ⁊ aliquādo in maꝛi rubꝛo / vaꝛij coloꝛis est ⁊ facit omnes iꝛas obliuisci sicut supꝛa diximus de eodꝫ lapide

ad solvendū vinctos ⁊ aperiendū ianuas.

14. ¶ Milvus est auis satis nota / a caldeis Bisic⁹ / a gꝛecis Molos dicitur Si caput eius accipiatuꝛ ⁊ feratur ante pectus dat amoꝛem ⁊ gꝛaciam ōmium hominum et mulieꝝ Et si suspendatur ad collum galline / nūq̄ cessabit decꝛꝛeꝛe donec deponat illud Et si ei⁹ sanguine inungatur cꝛista galli de cetexo non cantabit In genibus ei⁹

14. Pro ira omnium hominum et mulierum

inuenitur quidam lapis si inspiciatur subtiliter qui si ponatur in cibo duorum inimicorum fient amici z erit optima pax inter eos

¶ Turtur est auis satis nota / z a caldeis dicitur Mulon a grecis Pilax . Si cor huius auis feratur in corio lupi nunq̄ de cetero habebit ferens appetitum luxuriandi. Et si cor eius conburatur z supra ova alicuius auis ponatur nunq̄ de cetero ex eis potest generari fetus . Et si pedes eius suspendantur ad aztorem de cetero nō fructificabit . Et si eius sanguis cum aqua talpe decocte ungatur locus pilosus z equus cadent nigri capilli

¶ Talpa est animal satis notum. Huius animalis virtus mirabilis est vt refertur a philosophis . Si pes eius inuoluatur in folio lauri z ponatur in aure equi : ipse fugiet pre timore . Et si in nido alicuius auis ponatur nunq̄ ex ouis illis exibit fetus . Et si talpas fugere volueris pone eam in olla z sulphur viuum accensum z ibi conuenient oēs alie talpe : z aqua decoctionis ipius dealbat equum nigrum

¶ Merula est auis satis nota / z est eius virtus mirabilis quia si penne ale dextre eius suspendantur in medio domus cum filo rubeo q̄ nunq̄ fuerit in vsu : nullus poterit dormire in illa domo donec deponatur . Et si cor eius ponatur sub capite dormientis z ab eo queratur oēia dicet q̄ fecerit alta voce . Et iterum si in aqua putei ponatur cum sanguine vppupe z ꝓmisceatur : postea ungātur inde tempa alicuius statim infirmabitur vsq; ad mortem

Odus agendi omniū predictoꝝ vt effectus bonus sit : z vtilis est ꝙ fiat sub planeta benivolo : vt Joue z venere . Et in malo effectu sub planeta maliuolo : vt Saturno z Marte . Et hoc est . s' diebus eoꝝ z horis suis . Si quis autem hoc recte fecerit ꝓculdubio veritatē z vtilitatē z maximam efficaciā inueniet in predictis : sicut sepius vna cum nostris fratribus tribus nostris sum expertus z vidi . Consideret hic igitur qui predictoꝝ copiam inueniet possidere vel dominium / efficatiam z virtutem vtrum se habeant ī effectu bono seu sui ꝓtrario : ꝙ bona sub benivolo planeta expectantur / z mala sub maliuolo : z inueniet ꝙm dicta est . nam si in suis contrarijs fierent vt bonus effectus in signo maliuolo vel econtra : impediretur virtus z effectus eius ꝓpter suum ꝓtrariū : z sic bona z vera vili penderentur Videmus enim ꝑplurimos falli in certis ac veris qui si signorum vel temporum qualitates agnoscerent z custodirent in supradictis voluntatem ꝓsequerentur z effectum

¶ Expliciunt secreta aliqua Alberti magni de Colonia super naturis virtutibus z efficatia herbaꝝ lapidum z animalium quorundam

¶ Videtur dicere Jsidorus ꝙ cinis rane magne super se positus ad sonas : valde retinet fluxum menstruorum

ꝑ ſetnuoꝛ fluxum
moſtruoꝝ

Et in pbatione si ligetur ad collum galline non exibit sa-
guis ex ea vel ex alio animali . Item dilitempzatus cū
aqua ex eo ungatur non amplius nascentur inde pili

¶ Si quis coz canis in sinistza pazte poztauerit omnes
canes obmutescent . Si quis oculum dextrum lupi liga-
uerit in manica dextza : homines neqz canes ei nocere
poterunt

Vt canes obmu-
tescat

¶ Et vt omnia que superius dicta sunt z eciam dicent⁹
miserius : qui astzoz peziciam nō habent ad effectū sui de
desiderij facilius possint accomodaze . Primo notabis q
hoza sumitur dupliciter videlicet equalis z inequalis Ho
ra equalis est hoza hozologij que semper equalis existit .
Ineqlis aūt videzat⁹ scd'm q dies maiozant⁹ vel mino-
rant⁹ . nā sp̄ astzologi videzant tps quo sol stat sup̄ ho-
rizonta suū / z illud vocant diem vel azcū diurnū . z vi
cenezsa noctē Id aūt tps qd̄ diem appellat in ptes divi-
dunt . xij . eqles q̄ sunt hoze eiusdemodi diei . z q̄q̄d de
die dr̄ de nocte oppolito modo intelligas . Et vt clarius
pcipias :ponam⁹ q sol emezgat hozizontem hoza octaua
hozologij : habemus vsqz ad occasum sedecī hozas hozo-
logij q̄s multiplicemus p q̄dzaginta put quadzaginta sūt
minuta cuiusqz hoze hozologij z habebim⁹ noningenta
sexaginta minuta : que dividamus per duodecim : prout
duodecim sunt hoze diei applicando cuilibet hoze suam
pozcionem : z habebimus tunc octuaginta minuta hoze.
qualibet ergo hoza talis diei habebit octuaginta minuta

l. forte q̄ta

Imo. sexagēta

que capient horam unam et unum tertiū horē horologij et toto illo tempore considerabitur dominiū planete illius horē quemadmodū infrascripta tabula demonstrabit Quelibet hora siue noctis nō habebit nisi .xl. minuta q̄ sic de reliquis suo modo intelligas scd̄m videlicet solis ortū supra terrā . quia non ea hora q̄ media est inter noctem et diē : dies dicitur . sed dies ppie intelligitur cū sol videri potest Cum ergo voles cuiuslq; planetarum dominium considerare . nam unaquaq; hora quilibet planeta suum habet dominum . horas ipsas suprascripto modo cōsiderabis et sic poteris ad finem ppositi peruenire Considerabatur etiam diei initium a prima hora precedentis diei post meridiem sic diuidatur dies dñicus in duas ptes eq̄les / et sit . xij . horarū : diuide in duas . Exit ergo hora decima octaua dimidiū diei et prima hora sequens erit initium diei lune

¶ De astris et planetis rei scias q̄ dies Dñicus habet astrum suum sub sole . Dies lune habet astrum suū sub luna . Dies Martis habet astrum suum sub Marte . Dies Mercurij habet astrum suum sub Mercurio . Dies Jouis habet astrum suum sub Joue . Dies Veneris habet astrum suum sub venere . Dies sabbati habet astrū suum sub Saturno

¶ Nota q̄ omnis actus verus fieri debet sub suo planeta et melius est si in ppio die illius planete et in ipsius hora ppria . vt vbi gra sub Saturno / vita / edificiū doctrina / mutatio . Sub Joue honor / optatū / diuitie in-

dumentum Sub Marte bellum /carcer/ matrimoniū inimicus Sub sole /spes/ lucrum /fortuna /heres/ Sub Venere amicus. vel societas /via / amica / peregrinus Sub Mercurio /eger /āmissio / debitum / timor. Sub Luna pallacium /sōnum /mercatum / furtum De horis dierum z noctium / primo de horis dominice . hora eius .i.sol .ii. venus .iii: mercu .iiii. Luna .v.saturnus.vi.iupiter vij.mars .viii.sol.ix.venꝰ.x.mercu.xi.luna.xii.satur

¶ Noctis vero prima eius hora Jupiter.ii Mars .iii.Sol.iiii Venus.v. Mercu .vi. Luna .vii. Saturnus.viii. Jupiter.ix.Mars .x.sol.xi. venus .xii Mercurius

¶ Diei Lune prima eius hora Luna .ii.Saturnus .iii Jupiter .iiii.Mars.v. sol.vi.venus.vij.mercurius.viii. Luna.ix.Saturnus . .x. Jupiter .xi.mars.xij.sol

¶ Noctis vero prima eius hora Venus .ii.mercurius iii. Luna.iiii.Saturnus .v. Jupiter .vi. mars .vij.sol viii.venus .ix. mercurius .x. Luna .xi. saturnus .xij. Jnpiter ¶ Diei martis prima eius hora Mars /ii. sol .iii. venus :iiii.mercurius v. Luna :vi.saturnus . vii. Jupiter .viii.Mars .ix. sol.x.Venus .xi .Mercuris .xii.Luna

¶ Noctis vero martis prima eius hora Saturnus .ii. Jupiter .iii. mars iiii sol /v/ venus .vi mercurius .vii/ Luna . viii.saturnus .ix. Jupiter .x.mars. xi. sol .xij venus ¶ Diei mercurii prima eiꝰ hora merꝰ ii. luna .iii. saturnus .iiii. Jupiter .v. mars

vi. sol .vij. venus. viij. mercuri⁹ .ix. luna .x. saturnus
xi. iupiter .xii. mars ¶ Noctis vero mercu prima eius
hora .sol . ii. venus iii. mer iiii. luna .v. saturnus .vi. iu
piter .vii. mars .viii. sol. ix. venus .x. mercurius .xi.
luna. xii. satur ¶ Diei Jouis prima eius hora iupi .ii.
mars iii. sol. iiii. ven⁹ .v. mer. vi. luna. vii. satur. viii. iu
piter .ix mars .x. sol. xi. venus .xii. mercu ¶ Noctis vero
Jouis prima eius hora luna .ii. saturnus. iii. iupiter iiii.
mars. v. sol .vi. venus .vii. mercurius .viii. luna. ix. sa
turnus .x. iupiter .xi. mars .xij. sol ¶ Diei veneris pri
ma eius hora venus .ii. mercurius .iii. luna iiii satur. v.
iupiter. vi. mars. vii. sol viii. venus .ix. mer. x. luna. xi. sa
turnus .xii. iupiter ¶ Noctis vero veneris prima ei⁹ ho
ra mars .ii. sol. iii. venus .iiii. mercu. v. luna. vi. saturnus
vii. iupiter .viii. mars .ix. sol. x. venus .xi. mercurius. xii
luna ¶ Diei sabbati prima eius hora saturnus .ii. iupiter
iii. mars. iiii. sol .v. venus .vi. mer. vii. luna. viii. saturn⁹
ix. iupiter .x. mars .xi. sol .xij. venus ¶ Noctis vero
sabbati prima eius hora mer. ii. luna .iii. saturnus .iiii.
iupiter v. mars /vi .sol vij. venus .viii. mercu .ix/ luna
x. saturnus xi. iupiter xij /mars ¶ Et nota q̄ iupiter ⁊
venus boni sunt /saturnus ⁊ mars mali / sol vero ⁊ luna
mediocres / mercurius autem cum bonis bonus ⁊ cum
malis malus

¶ Eiusdē Alberti magni de mirabilib⁹ mūdi felicit̄ incipit
Ostēdēdo scimus q̄ opus sapientis est facere cessa
re mirabilia rez q̄ apparēt in aspectu hoim q̄us

varia q̄uis diuersa z plurimum ad miranda non cessamus
inquirere scripta autorum donec sufficienter appareret
magna pars operum mirabilium / tandem autem occur
rit nobis res vltime mirabilitatis z extraneitatis / appa=
rentis tamen insensibilis ōnium hominum fere z vulga=
rum z est ligatio hominum z vietatum ipsoꝝ p incanta=
tiones p caracteres / p beneficia z ꝓmones z multa val
de vilia que penitus non videntur possibilia nec habentia
causam sufficientem . z cum diu sollicitauerim animum
super hoc inuenimus sermonem ꝓbabilem Auicenne sex=
to naturalium/q dum hominum anime inesset quedā vir
tus imutandi res z q res alie essent obedientes ei q̄n ipsa
fert⁹ i magnū amoris excessū aut odij aut alicuius talium Cū
igit⁹ aīa alicuius fert⁹ i grandē excessū alicuius passionis inuenit⁹
exīmēto manifesto q ipsa ligat res z alterat ad idē q de
siderat z diu nō credidi illū Sz postq̄ legi libros nigromā
ticos z libros imaginū z magicos ineni q affectō aīe ho
minis ē radix maxia oim hay rey seu ꝓptez grandē affec
tioēm alteret suū corpus z alia q̄ intendit sine ꝓpē dignita
tē eius obediāt ei res alie viliores seu cū tali affectōe exter
miata ꝓcurrat hora Auenies aut ordo celestis aut alia vi
tus q̄ q̄is faciat illū rputauit tñ aīaz facere/iā publicū
z vificatū ē q ligatōs hoīm incantōs z ꝓmotōs ad irā
odiū amicicia detzimētū z gaudiū sunt ꝓsequētes ad grā
des affectōs z tu vides vulgus q scōm naturā fert⁹ sup
res q timet hec oia z appetit bñdictōs maxie electay z
diguay plonay z abhorret maledictiones z blasphemias

uetulārū tanꝫ in eis sit victus aut saltem cum eis aliꝫ mali victus ānexa q̄ ergo vult scire huiꝰ rei secretum vt operetur illud ⁊ dissoluat sciat ꝙ potest ligare oīs anima que venit in grandem excessum ⁊ vltima tn̄ illius in tantum vt superet eos quos ligat ⁊ debet facere illud illa hora ī q̄ inuadit cum ille excessus ⁊ cum illis rebꝰ quas sibi tunc dictat aīa ipsa enī cum sic est auida rei quā vult operari arripit ex se super horā maiorē ⁊ meliorē que est super res magis quientes ad illud ligari antē possunt quicunq; minꝰ sunt inicē feruidi ī amore ꝙ sit inuicem ligans eos ī odio Tunc enī aīa ligantis nō potest supuincere animum illoꝝ cum fortius trahant in contrarium ꝙ ipsa soluunt ergo omnia hec illi q̄ sunt fortiores in trahio ꝙ fuerit ligans eos / ⁊ hoc in illa hora in qua inuadit ipsum appetitus extraneus vt cum illis rebus quas tunc dictat animus quia semper maior excessus animorum ligat ⁊ prohibet alium minorem aut soluit : scimus ergo ex hoc ꝙ quidam ligari non possunt / cum sint magis feruidi inuicem ꝙ aliquis contra eos • quidꝫ autē solui nō possunt cum sit eos ligantis maximus excessus + quidꝫ autem ligantur ⁊ soluuntur quia inueniuntur quidꝫ maximi excessus in ligando / quidꝫ vero maximi in dissoluendo Et vniuersaliter ille ligat qui auidius ardet / ⁊ ille soluit qui fortiꝰ capitur ⁊ intēdit se in illud ; Faciunt ergo hoc cum his q̄ sibi dictat animꝰ ⁊ tūc illa hora ad illos ⁊ tu nota istud ad oīa maleficia dissoluēda similiter faciēda nullꝰ autē est aptꝰ ī hoc nisi quē instigat ad hoc faciendꝫ inclinatio naturalis aut

aliquid vigens ī eo. vnde sunt magis apti ad hoc q̄ alij
Et cum certificatum fuit nobis hoc scim⁹ ex hoc sciam
caracterū .i. ymo ad efficaciā ad oēz rē q vult homo
z sunt secundz duos modos / vno scz iam dicto. scz scdm
affectionē aī operantis ipsi⁹ hore in qua fiunt. z ipsi⁹ vir-
tutis celestis que tunc est / de necessitate habent efficaci-
am ad similitudinē aī. z monēt ad illd. qd anim⁹ desiderat
suum. ergo caractez .i. ymoēs. z oia iuuātia op⁹ aie .ipsa
que aīus ī illa hora q̄ fortius illa appetit. dictat fieri. quic
quid autē igitur dictat. aim⁹. fort ssime amātis. ī illa hora
de loquelis / de caractezis id est hīs efficaciā ad illd / si-
militez. q̄quid istigat aīmus fezocitez odiētis ī illa hora.
siue cum ꝓsilio. z deliberatioē. ē hīs efficatiā destructōis
z discordie. z adq̄rit illd. ad oia facientis / seu ab hora siue
a signo celesti illi⁹ hore : qz penitus oīs hora in q̄ tract-
tatur alicui malum / est illi mala z nociua / z q fit in ea
fit ꝓtra ipsum : offēdit eum. z ecōtra in bonis. Et tu no-
ta istud p gzandi secreto ōnium q̄ voles agere. z p te z
p alijs. Omnia enim sup q̄ accipit animus inebriatus: de
stitutio rei sunt adq̄rentia ad illud scdm desidezia anime
operantis. Et secundz hoc est artificiū caracterum / hij
sermonum virtuosorum mirabilium / z iste est modus in
quo inuēta est efficacia ipsoz ōnium. Mens enim affec
tat gzandi desidezio sicut accipitur super multiplices ser-
mones / colores z gestus / sic z super caractezes. z figu
ras diuisas : Unde nec ad idem inueniuntur similes oīs
caractezes secundz diuersam affectionem facientium eas

humanum ⁊ domesticum Et generaliter vezificatum est eis ratione ⁊ experimento ꝙ omnis natura mouet ad suam speciem ⁊ fit eorum vezificacio nota in qualitatibus primis ⁊ similiter in secundis ⁊ fuit idem in tertijs ⁊ in omnibus dispositionibus nihil quod non moueat ad seipsū secundum totum posse suum ⁊ hoc fuit radix ⁊ principium secundum operum secretorum ⁊ tu nō auertas oculos tue mentis

Ostēꝑ fuit insitum mētibus philosophorum istud ⁊ ipsi inuenerunt dispositiones entium naturalium quia certe sciuerunt ꝙ quibusdā entibus est insita grādis caliditas / quibusdā grandis frigiditas/quibusdam cum hoc grandis audacia : quibusdam grandis iracundia : quibusdam grandis timor : quibusdam innata sterilitas : quibusdam innatus ardor amoris . quibusdam est innata aliqua alia virtus / aut secundum totam speciem : sicut leoni est audacia innata ⁊ victoria / aut secundum indiuiduum sicut meretrici inest audatia non ꝙ speciem humanam sed per indiuiduum / venerunt ex hoc super grandia mirabilia ⁊ super secreta operabilia Et qui non intellexerunt mirabilitatem illam ⁊ vnde possit in illud neglexerunt ⁊ abieceruut omnia in quibus fuit labor ⁊ ingenium philosophorum quorum fuit intentio prop̄ia laus in posterīs vt falsidica tam grandia traderent in sciptura

Non est secretum nec occultum gentibus quoniam omne simile ad̄iunct & confirmet suū simile : diligat & moneat & amplectatur illud Et medici iam dixerunt illud & verificauerunt illud p̄ p̄te sua & dixerunt q̄ epar iuuat ad epar : & quodlibz mēbrum suum simile . Et Alchimiste scuerunt illud veritate manifesta quomodo natura similis subingreditur et gaudet suo simili illi & ꝺolet. & ōnis scientia iā verifica uit illud in suis scibilibus . Et tu nota istud ꝺiligenter quoniam super hoc videbitur grandis mirabilitas operū .

Um est verificatum & p̄situm in mentibz omnium /q̄ omnis spēies naturalis / & q̄ omnis natura p̄ticularis vel generalis habet amicicia & inimititiam naturalem ad aliquam aliaꝝ . Et omnis spēies habet aliquid timendum horribile : & inimicū & destructiuū / Similiter aliquid exultans : letificans et ꝺoꝛdans & p̄ꝛ nāturam : vt ouis lupum : & ipsa cognoscit eum non solum vīuum sed mortuum . non solum p̄ visum sed p̄ꝛ gustum / & lepus canem & gatra murem & omnia quadrupedia timent leonem . & omnia volatilia timent aquilam . & omnia animata timent hominem Et est insitum nature cuicuiz istud . & quedam habent istud secundū totam spēm & secundum omne tempus . Et quedam habent istud secundum indiuiduum solum et secundū certum tēpus : & omnium est certificatio q̄ quodiunt se secundum vitam / q̄ partes cor imo pili & cīa

odiunt scimicem postquam mordunt. Unde pellis leonis omnes pelles ledit z vincit: pellis ouis sumitur a pelle lupi. z timpanum de pelle lupi facit obmutescere illud de pelle ouis: z sic est in omnibus aliis. Et tu nota istud ppter magnitudinem rei secretar que inde proueniunt

Et est aptum omnibus q̄ homo est finis omnium naturalium / z q̄ omnia naturalia sunt per ipsum z ipse vincit omnia naturalia: z omnia naturalia habent insitam naturalem obedientiam ad ipsum hominem / z q̄ homo est plenus omni mirabilitate eo q̄ in ipso sunt omnes additiones: scilicet distemperata in caliditate z frigiditate temperata: in omni eo quod vis z in eo sunt omnes virtutes rei z ad humanam naturam fauent: z obediant demones z ipso humano corpore operantur: omnes secrete artes z etiam cum hoc omne mirabile exit ex ipso: sed nō habet homo omnia secundū idem tempus sed diuersis temporibus z in diuersis individuis z i eo inuenitur efficatia oim rerum ipocratar vegetabilium. Sed que sunt partis ad partem non declarantur ratione sed experientia. q̄tum autem ratio poterit videre z comprehendere notabis Et etiam quantum per tuam propriam experientiam experiri poteris: adiunge z intellige hoc quod contra hominem est

On potest aliquis dicere ꝙ ꝙ omnis res nō sit plena mirabilitate ꝛ nescit que maiozis quando diligenter ceztificat. sed vnusquisq; vilipendit rem de qua nihil scit / ꝛ res nihil meruit in illo. nam vnaqueq; res habet de calido ꝛ frigido quod est sibi ꝓpriū ꝛ ignis non sunt mirabilioza ꝙ aque sed sunt diuersa et alteriusmodi. ꝛ piperis non sunt mirabilioza ꝙ iusquiami ꝛ alia. Et qui credit ꝙ mirabilitas rerum exit a calido ꝛ frigido non potest dicere quin in omni re sit grande mirabile / cum vnaqueq; res habeat de calido ꝛ frigido qđ sibi ꝓuenit. Et qui credit ꝙ mirabilitas rerum sit in stellis ꝛ aspectibus in quibus contzahunt res ꝓpzietates mirabiles ꝛ occultas scire potest ꝙ omnis res habet pzopziam figuram celestem sibi conuenientem ex qua prouenit ei mizabilitas in opezando Nam omne quod incipit sub detezminato ascendente / ꝛ influencia celesti incipit ꝛ cōtzahit nūꝯ pzopriā efficaciā paticudi ꝛ cperandi rē mizabilem / ꝛ qui czedit ꝙ mizabilitas rerum creat pzo amiciciam ꝛ inimiciciam. vt emptio non potest eciam denegare Et vniuersaliter secundum omnem modum philosophandi res vnaqueq; est plena mirabilibus Et postꝯ sciuerunt hoc philosophi inceperunt experizi et educere quid est in rebus

Plato vero dixit i libzo tegmēti ꝙ q̄ nō fuezit opifex dyaletice ex q̄ fit ꝓpius ꝛ cleuatus .ntel

lectus agilis ꝛ expeditus / ꝛ qui eruditus in scientia na-
turali in qua declarantur mirabilia calida ꝛ frigida et in
qua aperiuntur ꝓprietates cuiuslibet entis in se . Et qui
non fuerit doctus in scientia Astrologie ꝛ in aspectibus
ꝛ figuris stellay ex quibus est omicuiꝫ eoy que sunt subli
ma virtus ꝛ ꝓprietas / ꝛ qui non fuerit doctus in scien
tia nigromantie qua manifestantur substantie immateri
ales q̄ dispensant ꝛ administrant omne qđ est in rebꝫ ex
bono ꝛ malo non poterit intelligere nec verificare omnia
que philosophi scripserunt / nec poterit certificare omnia
que apparebunt sensibus hoim ꝛ evadet cum tristitia a-
nimi / quoniam in illis rebus est mirabilitas omnium q̄
videntur

Credit purus Astrologus q̄ tota mirabilitas re
c rum ꝛ radix experimentoy ꝛ omnium que ertāt
a rebus quando invicem conferuntur essent a fi
gura celesti quam contrahit unumquodqꝫ hora sue inte
emptionis ꝛ generationis / ꝛ verificavit in omnibus q̄
expertus est invenit q̄ decursus rey est secundum cursum
stellarum ꝛ victoria ꝛ gaudium ꝛ tristitia pendet exin-
de ꝛ indicatur per illud . ꝛ ideo iussit omnia fieri certis
diebus ꝛ in certis horis / ꝛ in certis conjunctionib9 et
separationibus / ꝛ in certis ascensionibus . s . hypocri-
tos sermones decipationes herbay ꝛ non potuit eoy inge
nium expandi ꝛ extendi ad omnes verificationes philoso
phoꝝm

C Redit magna pars philosophorum z medico-
rum q tota mirabilitas experimetor z mira-
bilium exiret a rebus naturalibus quando in lucem con-
feruntur per calidum z frigidum / siccum z humidū Et
significauerunt has quatuor qualitates z posuerunt ip
sas radices omniū mirabilium z eorum mixtio exigit
ad omne mirabile / z verificauerunt illud in suis operib3
z iusserunt sua experimēta incedere z componi per istam
z tenere p has res z verificari z cum inuenerunt multa
experimenta philosophorum : non potuerunt ea verifica-
re per calidum z frigidum / imo magis ex hoc erat con-
trazium / accidit ei mirari necessitanter z tristari : z ne
gant plerumq3 illud / z si videant id

P Lato Aristotiles z legittimi z ōnes qui intē
derunt sup vltimum philosophie : iam certifica
uerunt q mirabilitas exit a rebus secundum modos valde
diuersos : plerumq3 per virtutes celestes impressas : ple-
rumq3 per caliditatē z frigiditatē : plerumq3 p virtutes
demonum z nigromanticorum : plerumq3 per virtutes a
lias innatas rebus cū suis formis substancialibus : ple
rumq3 per relacionē que sunt rerum adinuicē Vnde red-
duntur incōprehensibilia rerū mirabilia / sicut dicit autor
plerumq3 per se faciunt vnum / per accidens faciunt con
trazium : plerumq3 directe : plerumq3 indirecte Merito
ergo Plato dixit q qui non fuerit valde solers in dyaleti-
ca / z doctus in virtutibus rerū naturalium : similiter i

signis stellarum z nigromanticarum virtutum :non vide
bunt rationabilitatem mirabilium / nec ipse sciet ea et
non communicabit thesaurum philosophorum

C Cito igitur q̄ omnis res habet ex caliditate et
frigiditate qȳ suū ē ex quo facit rē efficacē p se
z facit rē efficacē aliā p accīs / directe z indirecte :ha
bet vnāquāqz virtutē ex stellis z figurā sue generationis
quam agit in moralitate/constructione / z conuenientia
cum alijs / z tamen vnaqueqz habet virtutes sibi conna
tas per quas vnaqueqz res est principium mirabilis effec
tus Cum ergo hoc q̄ omnis natura mouet ad suum simi
le :potest imaginari de mirabilitate effectuum quem vis
ad omne operandum :et verificabis omnia que audies
z medicinalia z magica z nigromātica secundum diuer
sum modum tue excogitationis z solertie : z intromittā
te superficialitez vt te ipsum adiuues z preparaes ad reci
piendum que dicam aggregata z collecta ex philosophis
z diuersis antiquis : habeto ergo istud in mente tua : z
quantum est per se res calida adiuuat in passionibus fri-
giditatis /z est experimentū in eis Et non competit cali-
dis nisi per accidens aut indirecte et cōmuniter: z semp
cane ne quod est per accidens decipiat te in primis quali
tatibus . quia plerumqz res calida sanat morbos calidos
scilicet per accidens aut indirecte Si vis igitur experi-
mentari primo decet te sciae de rebus vtum calide aut

frigide sint : et nota totum illud : et pr̃stq̃ scis istud no-
ta que est dispersicio z proprietas eius naturalis vtrum
ne est audacia aut timiditas / aut decor aut sterilitas
quia qualem habet naturam nunq̃ enim talem assimilat
in hijs quibus associatur . vt leo est animal intimidum
z habens audaciam naturalem maxime in fronte et cor
de Et ideo qui associat sibi oculum leonis / aut cor aut
pellem que enim est inter duos oculos : vadit audax z
intimidus z inducit timiditatem omnibus alijs animali-
bus / z generaliter enim in leone est virtus dandi auda
ciam et magnanimitatē Similiter enim in meretrice est
audacia exterminata : Et ideo dicunt philosophi q̃ si quis
induat camisiā meretricis publice / aut respexerit in spe
culum / aut secum habuerit in quo ipsa speculatur se ipsam
vadit audax z intimidus Similiter in gallo est quedam
audacia magna adeo q̃ dicunt philosophi q̃ ex eo stupefit
leo : z ideo dicunt q̃ si quis hominum gesserit secum ipsi
aliqua : vadit audax z intimidus . et generaliter omne
animal quod habet audaciam exterminatam per natu-
ram / aut per casum Si enim ex eo construeretur homi-
ni dat sibi audaciam Similiter enim si est aliquod ani-
mal sterile per naturam / aut per accidens aliquod eius
consociatio ad aliquam mouet sterilitatem . Et ideo
scripserūt philosophi q̃ nullus a proprietate vel quomodo
cunq; cum sit omnino sterilis facit viros z mulieres eci
am steriles quando ex eo sociatur aliqua pars mulieris

Similiter facit abcrtiuus z eunuchus quoniã ōmibus hijs est insita sterilitas z assimilant sibi in hoc hominē qui sibi associat ista intrinseca Similiter qui volunt incitare amorem respiciunt enim quod animalium maxime diligit : et maxime in illa hora qua magis stimulatur in amore quia tunc in eo vigor magis in promouendo ad amorem ex illo animali accipiunt partē in qua magis viget venus z ille appetitus :sicut sunt cor testiculi /z matrix z exhibēt ea illi quem volunt intendere . masculꝰ ad feminā exhibet testiculos.mulier vero ad virū exhibz mēstrū aut se cūdinā Et quia hyrūdo multum diligit : vt dicunt philosophi / ideo multum eligunt eam philosophi ad excitandū amorem Similiter in hoc genere turtur/ columba z passer maxime quando capiuntꝫ amore siue a venere tūc cū irrefragabilitez prouocant z inserunt amorem Similiter quando volunt facere loquacē appropinquāt de lingua canis aut de corde Cum autem volunt facere facundum aut delectabilem : associant ei philomenā.z vniuersaliter quamcūqꝫ virtutem aut ꝓprietatem naturalem vident in aliquo entium naturalium scōm excessum suspicantur assimilare aut promouere seu inclinare dispositū ad illud propter quod sciunt fizmitez ꝙ potest plus iuuare ꝙ uocere eo ꝙ habet illud insitum a sua natura / z omnis viztus monet ad tale quale est secundum posse suum Et sic itelligo esse in rebus mizabilibus que audies Et hoc dictum sit ad introducendum animum tuum

d Jxit autor libri tegimenti ꝙ quedam sunt ma

nifesta sensibus quibus nullam scimus rationem . z que dam sunt manifesta ratione in quib9 nullum sensum nec sensationem percipimus Et in primo genere entium nulli credendum est nisi experientie / z non est expezienda ratio nec neganda experientia Et in secundo genere entium non est expectandus sensus / quia sentizi non potest . que dam igitur sola experiētia sunt credenda sine ratione : cū lateat homines Quedam sola ratione : cum cazeant sensibus Nam q̄uis manifestam rationē nesciamus q̄ Magnes trahit ferrum : ita tamē manifestat illud experientia q̄ null9 denegare debet Et quēadmodū istud ē mirabile q̄ sola expezientia certificat / ita in alijs debet homo estimare nec debet negare quicquā mizabilium : q̄uis rationem non habeat sed debet experizi . quia cause mirabilium sunt latentes z ex tam diuezsis pzocedentibus q̄ humanus intellectus secundum Platonem non potest imitari eas Magnes ezgo tzahit fezzum Cazabe tzahit paleā Et quidam alius lapis tzahit vitrum / sic in entibus sunt mizabilia declarata philosophis pez expezientiam q̄ nullus denegaze debz donec expezit2 illud secūdū modum philosophorum qui illud, innenerunt Nam dicunt philosophi q̄ palma est azboz z habet masculum z feminam cum ezgo femina appzopinquatur masculo vides feminam declinantam ad masculum z mollificantur folia eius et rami z declinant ad masculum Cum ezgo ad palmas vident illud z ligant funes a masculo ad feminam : reddit ezgo erecta supez seipsam quasi adempta sit a masculo per commu-

tationem funis virtute masculi . quare ergo negas q̄ in hac reliquiarum rerum que suis proprietatibus agunt donec per experientias certificet tibi certitudo & destruatur falsitas Negocium autem tuum supra illud quod narrauimus in libris nostris ducrum rumor propalatur in regionibus & quorum vestigium laudatur apud sapientes absq; experientia ipsius cuius proprietates sumuntur est

scē. q̄ ex inuidia & odio ymo & obliquus intellect. & iudicij i ore

inuidia & odium ex quo semper prouenit obliquitas intellectus. & iudicij in ore Multi tamen antiquorum narrauerunt res mirabiles tamen iam receptas apud vulgus & verificatas Et ego narrabo tibi quedam vt tu firmes mentem tuam super eas & vt sit parata credulitati eorū que ratio non potest confirmari secundum sensum : quia predictum in eis est adiutorium Ex eis itaq; est q̄ filius Messie dixit in libro de animalibus Si induat vestimentum viri mulier feta : deinde induat ipsum vir ps q̄ abluat ipsum recedit ab eo febris quartana

Tot febre q̄rtana.

¶ Et in libro de animalibus dicitur q̄ Leopardus fugit ex craneo hominis . & alibi q̄ si craneum hominis antiqui sepeliatur in turri columbarum aut ponatur : in ea habitant & quiescunt columbe ibi & multiplicantur donec constringantur in ea

& q̄ multū columbas cōstrīgit de domo.

¶ Et in libro de Tyriaca Galieni q̄ serpens qui dicitur regulus / est sub albidus : supra cuius caput sunt tres pili & quando videt eum aliquis morit statim . & quando

audit eius sibulum aliquis vel aliquid : ꝫ moritur

¶ Et omnis bestia que comedit ex eo mortuo eciã mo-
ritur Et dixit aristotiles ꝙ vbi fit estas sex mensibus
Similiter hymens est fluuius in quo inueniuntur vipere
quarum propzietas est vt nunꝗ videant qui non morian-
tur z non faciunt hoc nisi dum viuunt : cum vero sunt
mortue nihil nocent . Et ingeniauit Aristotiles cum Al
lexandzo vt recipezet speculum magnum z ambularet cũ
eo vezsus eas : cum respezerunt seipsas in speculo : mor-
tue sunt fuit ergo quibusdam miczedulus sezmo aristotilis
Nam Auicenna instans Aristotili . si aliquis vidit eum
mortuus est , vnde non est veritas in sermone

¶ Et dixerunt si aliquis acciperet de lacte mulieris lac-
tãtis virginẽ suã q̃ est ab ymatu z ponatur in vitreo va
se z sepeliatur vel suspendatur in turri apud introitum co
lumbarum z exitum : habitant z multiplicantur colum-
be in ea donec sint innumerabiles

¶ Et dixerunt quando os hominis mortui suspenditur
in aliquo : iuuat a quartana , et si suspendatur os homi-
nis mortui super illum qui conqueritur de ventre suo sana
tur

¶ Et dixerunt philosophi si dentes pueri in primis cum
cadunt suspendantur antequam veniunt ad terram et

ponantur in lamina azgenti z ſuſpendãtur ſupez mulieres
phibent eas impregnari z pazere

¶ Et in libzo Cleopatze quando muliez accipit ōni mẽ
ſe de vrina mule ponderа duo z bibit ipſam non concipit

¶ Et in libro decorationis : accipe quantitatem fabe
de Alcith z infunde ipſũ in vrina mule z da muliezi ad po
tandum z ipſa non concipit

¶ Et Dixit Alexander quãdo accipitur aliquid de vmbi
co infantis quando egzeditur z inciditur z ponitur ſub
lapide annuli de azgento aut auro : tunc ei qui neſcit eũ
non aduenit colica paſſio penitus

¶ Et dictum eſt ſi ligetur ſemen acetoſe in panno z ſuſ
pendatur ſuper timpanũ ſiniſtrum . non concipit donec
permanet ſuper ipſum . et dixit Galienus q quando folia
acetoſe comeduntur ſoluunt ventrem/ z quando bibitur
ſemen eius : ſoluit ventzem / z dicitur q radix acetoſe
ſuſpenſa ſupez habentem ſczophulas iuuat ipſum

¶ Et dicunt philoſophi quando vis vt redeat beſtia ad
hoſpicium ſuum lene fzontem eius cum cepe ſquilla / z re
dibit

¶ Et Ariſtotiles dixit in libro de animalibus Si ponat
aliquis cezam contzitam ſuper cornua vituli vaccarum
vadit cum eo vbicumq vult ſine laboze

¶ Et ſi inungat aliquis cornua vaccarum cum cera z o
leo aut pice recedit dolor pedum earum Et ſi aliquis deli
nuerit caput thauri oleo roſarum apoſtematur capnt ei9
z ſi liniatur cum eo caput vacce moritur / z ſi aliquis

unxerit linguam boum cum sepo aliquo non gustant ci
bum nec comedunt : sed prius morīntur fame nisi abster
gatur cum sale z aceto ¶ Et si quis inungit anum
galli cum oleo non calcat gallinam nec potest
¶ Et si quis vult vt non vociferat gallus : caput eius
munge oleo z fronte ¶ Et in libro Archi:
genis dicitur quando camilla leporis suspenditur super ipsū ꝙ colicā
qui patitur colicam : confert ei

¶ Et dicit Aristotiles qui sedet sup pellem leonis : rece:
dunt ab eo emorroide . Et dixerunt philosophi si annula:
rem aboztim suspendit supz se mulier non concipit mulier
donec pmanet supz ipsam Et quando bibit mulier vrīnā
arietum numq̄ concipit . Et quando bibit sanguinem lepo
ris non concipit . Et si stezcus leporis suspendatur super
mulierem non concipit donec pmanet sup ipsam
¶ Et origanum montanum quando teritur z puluerisa:
tur sup locum formicarum dimittunt formice locū suum ꝙ formicas
¶ Et dixerunt philosophi si suspendatur caput capze sup ꝙ scrofulas
illum qui patitur scrofulas : sanatur per ipsum
¶ Et dicitur in libzo de coronationis Accipe mizzā et
line pollicem pedis dextzi tui cum oleo de palestina tzitam
Nam tunc tu concubes dum illud permanet sup pollicē.
Et dicitur ibi q̄ si tu accipis fel hirci z adib : et exsicca
vtraq; z deinde teze ea z calefac ambo cum puro oleo
z line cum eo priapum in circuitu loza coitus z nullum
alium expectet nisi solummodo te. ¶ Et cum

hoc eciam dicunt philosophi Si accipiat medium pondus iii. illius / z eciam .v. ex duobus testiculis vulpium et cum hoc eciam ex felle galli : z permisceat vtraq; bene z portare ea debet secum continue tribus diebus in vulua : in die quarta futuat eam vir eius et impregnabitur a masculo / z suspendatur cauda adib supra presepe vaccarum aut pecudum non appropinquabit lupus donec permanebit illic z si multum eciam fameat . et si suspenditur cauda lupi aut pellis aut caput lupi supra presepe non comedent boues nec bestie aliquid . et si inungit se mulier sepe vrina adib nunq̃ concipiet Si enim vis vt mulier non corrumpatur nec querat aliquos vizos : accipe priapum lupi z pilos palpebrarum eius z pilos qui sunt sub barba eius z combure illud totum z da ei in potu ipsa nesciente / z nullum volet nisi te . et dixerunt philosophi quando mulier non vult virum suum tunc enim accipiat viz eius aliquid de sepo hircorum mediorum inter paruos z magnos z limat cum eo priapum suum et coeat ipsa enim amabit eum z non coibit postea cum aliquibus alijs . et dixerunt philosophi q̃ testudo quando venatur a serpente comedit origanum z sanatur . ideo sciunt philosophi q̃ origanum succubuit cū veneno . z dicitur q̃ mustela quando venatur a serpente comedit rutā z sciunt ex hoc q̃ ruta est contrarium veneno serpentum et mus suꝫ ositus puncture scorpionum liberat . quia cō trarius est z nihil timens eum . et dicunt philosophi q̃ si quis extraxerit calcaneum mulieris mustele ipsa existen

te vna z suspendatur super mulierem non concipit donec maneat super eam z quando remouetur impregnabitur Et inuenerūt philosophi q si aliqua mulier est sterilis quā do aponunt rem facientem sterilem mulier fit non steri lis z econuerso . et si accipiantur duo testiculi mustele z stringantur z ligentur in crure mulieris z habeat eos secum mulier non concipit Et dicitur q quando espongia proicitur in vino mixto aqua deinde extrahitur z restrin gitur z exprimitur egreditur aqua ex eo z remanet vinū z si non est mixtum nihil egreditur Et dixit Tabariensis q si suspendatur lapis spongie in collo pueri qui tussit tus si vehementi sedatur tussis eius Et quando intromittitur in caput asini aut anum scarabeus syncopisat z non ver titur donec extrahatur ab eo Et si homo comedit lentes z mordeat non sanatur morsus Et quando intromitti tur in anum azetis altil sine alcit : cadit lana eius Et dicitur q si ligetur aliquis lapis cum cauda asini non ru det neq; raget Et si accipiantur pili asini qui enim sunt iuxta priapum suum z dentur alicui in potu taliti cum vi no cui vis incipit statim pdere.

Et similiter si aliquis acceperit ova formicarū z cōtriue rit ea z proiecerit in aquam z dederit ea alicui in potu cui vis statim non cessat pdere Similiter faciunt cum vino Et dicitur q si feceris an nulum ex virga myrti recentis z intromiseeas in ipsū an nulare digitum .sedat apostema sub ascellis. Et in libro

vt aliq; nō cessat pdere

q apostema sb ascell.

Aristotiles Radit iuſquiami albi quando ſuſpenditur ſuper patientem colicam paſſionem : confert ei Et quando hauſrat ꝛ intrumſallum ponitur in vaſe ꝛ ponitur ſuper ipſum acetum bulit fortiter abſq; igne . Et dicitur in libro Hermetis quando proicitur ſemen porri ſuper acetū : recedit acetoſitas eius

¶ Et dixit Belbinus qñ accipis albumen oui ꝛ alumen ꝛ lenis eum eo pannum ꝛ ipſum abluis cum aqua ſalis ꝛ ſicca eum : prohibet ignem conburere Et dixit alius qñ acci² arſenicum rubeū ꝛ alumen ꝛ teruntur ꝛ cōficiunt² cum ſucco ſempervine ꝛ felle thauri ꝛ linit cum eo homo manus ſuas deinde accipit ferrum ignitum non conburit ipſum Similiter ſi accipiatur ex magra ꝛ alumine iamenī ꝛ talc ꝛ aceto forti ꝛ altea ꝛ contriueris ea contrici one bona ꝛ lenis cum ea manus : non ledit eas ignis Et dixerunt in Carabe quando multum teris ipſum et ſuflas ipſum verſus lampadem cum ſuflatorio inflammatur ex eo ignis magnus ꝛ ab eo nihil contractum conburitur Et qñ volueris vt qui ſunt in pallacio videāt² nigri accipe de ſpuma maris ꝛ calcanto ꝛ permiſce ea ſimul deinde humecta cum ea licinium ꝛ illumina cum eo lampadem

¶ Quando vis vt qui ſunt in pallacio videantur ſine capitibus . accipe ſulphur citrinum cum oleo ꝛ pone ipſum in lampade : ꝛ illumina cū eo ꝛ pone illud in medio hominum ꝛ videbis mirum ¶ Et dixit Belbinus

qui posuerunt portulacam sup lectum suum nō videbit sō-
nium nec visionē pīt9 Et Aristotiles dicit q eque qñ
odorant fumū lampadis extincte :abortiunt z indiguāt
Et simliter hoc accidit quibusdā mulieribus pregnantib9
Et dixit Aī.q si quis ingeniat camelum coire cum ma
tre sua z ipse presentit illud ipse prosequitur eum donec in
terficiat eum. Et si ingenietur equū ascendere matrē suā.
z presentiat illud :interficit se ipsum z necat intēdens ad
hoc Et dicit Tabariēlis :si accipiat rafani z cōficiatur
vel accipiatur ex eo pars cuius sit magnitudo z suspenda
tur supra mulierem post partum egrēditur secundina Et
dicunt philosophi q si submerges muscas in aquam : vi-
dentur mortue / z si sepeliantur in cinerem resurgunt ite
rum Et quando submergis vzoubor moritur z roretur
super ipsum acetum :vinificatur Et quando sepelis scara-
beum in rosis moritur Et si sepelis eum in stercore vini-
ficatur

¶ Et dixerunt philosophi q quando penne aquilarum po
nuntur cum pennis aliorum animalium :conburunt illas
z mortificant eas :sicut ipse est vincens in vita sua oīs
aues z dominans : penne aquilarum sunt perniciose om-
nibus pennis

Et dicunt philosophi q si ponat in aliquo loco pellis ouis
cum pelle adib : corrodit z consumitur Et qui induit pā
num ex lana ouis quam comedit adib : non cessat ab eo
pruritus donec induit eum Et si acceperis pilum eque z
extenderis ipsum hostium domus non ingreditur hostium

illud significet donec super eo stat pilus Et si suffumigas domum aut locum pulmone asini inundas eum ab omni serpente z scorpione z sciunt philosophi ex hoc quod valet in veneno Et dixit Thebarensis si lingua vppupe suspendatur super patientem obliuionem: reddit eum memorem Et suffumigatio cum pennis eius expellit demones z alienationes Et in libro Cleopatre dicitur Si mulier non delectatur cum viro suo : accipe medullam lupi de pede sinistro z porta eam z nullum diliget nisi te Et dicitur quando accipitur cora struthionis masculi sinistra et bulitur cum oleo / deinde liniuntur cum eo origines pilorum nunq renascuntur Et dixit Azchitas si accipiatur cor dum vivit z suspendatur super patientem quartanam eradicat eam / et spolium serpentis quando stringitur super ancham mulieris accelerat partum : sed cum parit illico removeatur // et dentes omnium serpentum quando eradicas eos dum vivit serpens z suspendatur super quartanarium tollunt ab eo quartanam / z si suspendatur serpens super dolentem dentem prodest / et serpens occurrit pregnanti : abortit / et si occurrit ei dum parit accelerat partū . et dicūt si acceperis caninū dentē cocodrilli ex palato eius superiore sinistro / z suspendis eum super febricitantem sanat z non redibit febris ad ipsum unq. et dixerunt q leo terretur ex gallo albo / et leo iterum timet ignem / et qui mungitur cum sepo renum leonis non timet ize inter bestias . et omnes bestie terrentur ex leone . et qui linit corpus suum cum stercore leporis terren

tuz ex eo lupi . z si tezzatur azsencum citzinum z admis
cetuz lacti non cadit supez ipsum musca que non mozi=
antur . et si accepezis dextzum pedem testudinis z sus=
pendis ipsum super dextzū pedem podagrici confezt ei Si=
militez si sinistzum sinistzo . z sic manus eius confezt
manui z digitus confezt digito Et si accendatur ignis
cozam emozso ex vizidibus lignis ficulneazum czepitant
testiculi eius Et in libzo hermetis Oculi vrsi ambo qui
ligantur in panno lin supez adiutozium sinistzum remo=
uent quaztanam Et dicitur q si lupus videbit hominem
z ipso non videbit lupum . stupefit homo . z timet . et rau
cescit Et ideo si quis gerit oculum lupi iuuat ad victozi
am et audaciam z depellationem z timozem aduezsarij
Et dicitur ecia q si fiat anulus ex albis vngulis asini q
induit ipsum epilenticus non patitur epilentiam Et dixe=
runt quando vis ne appzoximent muscę domo tunc pone
condisim z oppium in albedine calcis . et tunc inde albifi=
ca domum tuam ex ea z tunc non ingzedientur alique
muscę penitus Et quando vis vt nazzet tibi mulier tua
vel puella tua omnia que fecit accipe coz columbe . z ca=
put rane et exsicca vtzaq; et teze et pulneriza super pec=
tus ipsius dormentis . z ipsa nazzabit tibi omnia que
ipsa fecezit Cū vero euigilauezit exteze z remoue illud
a pectore ne alienetur Et dicunt philosopi q si quis supo
nit adamantem capiti mulieris dormientis manifestat
si est adulteza : quoniam si sic resilit tezzita . a lecto . z si
no apprehendit mazitum suum cū magna dilectione Et dicūt q

ꝯ agnstab

ꝯ podagrici

ꝯ ꝑ rana

ꝑ victoria & audā
ꝯ timore

ꝯ Epilepsia

Vt no appiet
muscas domo

ꝑ sanitas mulieris

Ad ꝑhendendū

pellis asini quando suspenditur super puerpos prohibet eos
terzeri. Et dicit Uzchitas q si capiatur cerumen auris
canis smistre z suspendatur febrientibus periodice sert
multum maxime quartane. Et dicunt philosophi q ali-
qua species vel individuum q nunq habuit egritudinē con
fert omni egritudini. z cui nunq affuerit dolor aliquis
succurrit z sanat hoiem ab illo. Et si suspenditur spuma
mazis super coram mulieris smistram accelerat partum
Et quando suffumigatur domus cum ungula muli smi-
stra non remanent in ea muscē. Et qui suspendit cor vp
pupe aut oculum aut cerebrum supra se ad collum suum
sert obliuioni z subtiliat intellectum hominis. Si mu
lier nō potest cōcipere. accipe cornu cervū pulueriset z
misceat cū felle vaccino teneat mulier sup se z coeat z
statim cōcipiet. Sed a cande equi posita sup hostio non
permittit intrare sanalas. Dens pulli vni ām positus
in collo infātis facit eos puocare dētes sine lesioe Dēs
equi positus super caput furentis statim liberat eum. Si
mulier non potest concipere detur ei nescienti lac iumen-
ti z ea hora coeat z statim concipiet. Unguis equi suf
fumigatus in domo effugat mures. Idem fit ex ungu
la muli. Ut tota aqua calida exeat de caldario attramē
tum. i. terra francisca cum pice pice in aquam z tota
exibit

¶ Ut ignis de aqua exeat: testām ovi accipe. z sulphur
vivum tritum impone calcem z claude foramen z mitte
in aquam z incenditur. Et dicitur q si ponatur canfora

supez aquam :accenditur z comburitur in aqua ¶ Vt aues manibus comprehendas : accipe gzana queuis in fece vini z succo cicute valde imbibita z proice ad aues omnis auis que inde gustat inebziatur z pezdit vizes ad apprehendendas aues.

Si qua mulier te ligauit maleficijs ad amorem suum z vis illud dissoluere :accipe camisiam suam z pez capitium minge sozas z p manicam eius dextzam: z non curabis de ea ad dissoluendum maleficium

¶ Vt mulier cum aliquo adulterare non possit : incide de capillis eius z puluezem illoz tibi sup veretrum spazge / ante tamen vnge veretrum cum melle : moz co eas cum mulieze . z cum voluezis soluere ex tuis capillis fac similitez Et dicunt si aliquis inungat lacte asme :cõ gzegabuntur in eo oms pulices domus . Litteras que non leguntur nisi in nocte : cũ felle testudinis scribe aut lacte ficus si ponãtur ad ignem . aut cum aqua vermis lucentis de sezo ¶ Si accipiantur multa albumina ouoz de gallina: post mense fiunt vitrum z dura vt lapis / z hoc tale fit topatius sophisticatus si prius cum czoco vel tezza rubea liniatur . Similiter spuma que inuenitur circa testiculos cezui vel equi vel asmi fatigati admisceatur cum vino z illud vinum detur alicui potationi abhorrebit vinũ per mẽsem Et si habueris pluzes angullas in vase vini z dimittantur in illo mori :si quis bibezit ex illo abhozzebit vinum pez ãnum z forte semper Et dicitur q si accipiatur funis aliqua cum quo suspenditur fur vel suspensus est / z aliquantulum palee quã turbo venti in aere suspendit et ponatur in olla z misceatur cum alijs ollis

ei

illa omnes alias frangit Item accipe aliquantulum
predicti funis pone in instrumento cum quo mittitur pa-
nis in furno quando ille qui mittere debet in furno mittit
& non potezit imitteze : sed extza exiliet . ¶ Ut videan-
tur homines sine capitibus : accipe spolium sezpentis et
auripigmentum & picem gzecam reuponticum & cezam
nouarum apum & segimen asini & tere omnia & mitte in
rudi olla cum aqua & facias bulire ad lentum ignem et
postea dimitte frigescere :facias cezeum & omnis qui il-
luminabitur eo videbitur sine capite ¶ Ut homines
videantur habere quorumlibet animalium capita :accipe
sulphur viuum & lutazgium & istis simul pulueriſatis spar
ge in lampade oleo plena / habeantq; candelam de cera
virginis que permixta sit cum fece illius animalis cuius
caput vis vt videatur habere tenens candelam accensa
de lampadis igne / & da vinum bibere cum valdimonie
& illi qui inde potabunt videbunt se habeze caput anima
lis ¶ Ut videantur habere vultum canis Suscipe a-
dipem de aure canis: vnge ex eo parū de bombicino no-
uo / pone in lampade noua de viridi vitzo & pone lucernā
inter homines & cezuunt vultum canis ¶ Ut homi
nes videantur habeze tria capita : accipe de pilis asini
moztui fac funiculum & sicca & sume medullam de osse
pzincipalis dextzi humezi & misce cum cera vizginea et
inline funiculum & pone supez liminaria domus : ingze-
dientes domū tzia capita habebunt & qui in domo sunt
intrantibus asini videbuntur ¶ Si vis vt caput ho

minis caput almi videatur Tolle de legimine ascelli z un
ge hominem in capite ¶ Si vis vt pullus aut res Si vis vt pullus saltet
alia saliat in disco Accipe argenti viui z pulverem cala- z disco.
mite z mitte in ampullam vitream sigillatam z illam po
ne intra rem calidam . quia cum sit argentum viuum
calidum : movet se z facit eam saltare ¶ Si vis ad vid q. alii nequint
videre quod alii nequeunt tolle fel de masculo catto z a-
dipem galline omnino albe z admisce insimul : z oculos
tuos munge . z videtur ¶ Si tu vis intelligere ad intelligendum voces avium
voces auium : tunc associa tecum duos socios in quinto
kalendas novembris . z tunc vade in quoddam nemus
cum canibus quasi ad venandum z illam bestiam quam
primo invenerit defer tecum ad domum z prepara cum
corde vulpis z statim intelliges voces auium vel bestia-
rum Et si tu vis vt aliquis intelligat: oscula eum z intel
liget similiter ¶ Si tu vis solvere vincula vade ad ligatum solvendum
in silvam z prospice ubi pica nidum suum habuerit cum
pullis suis z quando eris ibi tunc ascende ad arborem z
foramen eius circumliga quocumq; vis quia non videt
rem tunc vadit pro quadam herba quam ipsa ponit super
ligaturam predictam z statim rumpitur ipsa ligatura z
cadit illa herba in terram super pannum quem debes
posuisse sub arbore z tu sis presens z accipe ¶ In Et fias invisibilis
nido vppupe est quidam lapis qui ē diversorum colorum de
fer tecum ipsum z eris invisibilis ¶ Vt homo sp eunuchus vt homo castus fiat
sit accipe er vermiculo q̄ i estate lucet z da ei bibere Et
mulier gestiat q̄ fecerit rana aquale prehende vivam z Vt mulier gestiat q. fecerit

tolle eius linguam ꝛ remitte illam in aquam ꝛ pone illā linguam sup ptem cordis femine dormientis que cum in tezzogatur vera dicit . Si vis aliquē tezrezi i somno ei⁹. capiti eius suppone pellem simie . Si vis capere talpā po⁊ ne in fozamine ems cepe vel porrum aut aleum . ꝛ statim egzedietur sine vizibus Serpens nō accedit ad aleū / nec canis gustat aliquid tinctum cum aleo ꝛ si fameat. Suf fumigatio quam cum feceris videbuntuz omnes in forma elephantū qui sunt in domo ꝛ equorum magnoꝝ accipe speciem que dicitur alcactyngi ꝛ conteze ipsam ꝛ confice ipsam cum aliquantulo pinguedinis delphini ꝛ fac ex eo gzana sicut citri deinde fumiga ex eis sup ignē stercoꝛis vacce que mulgetuz ꝛ non sit in domo locus ex quo egze diatur fumus nisi porta / ꝛ sit lar sub tezza de intus nam omnes qui sunt in mansione videbūtur quasi ipsi sint homines magni in formis equorum ꝛ elephantum ꝛ est mizabile valde . Suffumigacio alia quā facis vides fo⁊ ris ꝛ virides ꝛ multiformes ꝛ mirabilia infinita que pre multitudine non discernuntur : Accipe cymaz .i. vermi lium ꝛ lapidē lazuli ꝛ pulegiū montanum ꝛ pulverisa to tum ꝛ cribella illud ꝛ confice illud cum pinguedine delphi ni vel equi vel elephantis fac gzana in modum ciceris ꝛ sicca in vmbza ꝛ suffumiga in eo quando volueris ꝛ fiet quod volueris ꝛ fiet quod dictum est . Suffumigacio ad videndum in somno quod futurum est de bono ꝛ malo. accipe sanguinem asini congelatum ꝛ lupi cezuini pingue dinem ꝛ storacem aggzega totū ponderibus equalibus ꝛ

conficiantur vt fiant grana & suffumigatur cum eis do
mus tu enim videbis in somno tuo qui nazzabit tibi om
nia ¶ Modus faciendi licinium quod quando accen=
des videbis homines in quacunqz forma volueris Accipe
oculos bubonis & oculos piscis qui dicitur affures & o=
culos piscis qui dicitur libinitis & fel leporum contrita er
go ea manibus cõmiscendo & pone ea in vase vitreo cum
ergo vis operari cum accipe adipem cuiuscũqz vis bestie
q̃ fiat hoc in forma eius liquefac eam & permisce cum il=
la medicina & inunge cum eo licinium quodcũqz vis / de
inde accende ipsum in medio edis videbuntur enim
homines in forma illius bestie cuius pinguedinem accepis=
ti ¶ Licinium aliud vt homines appareant in for
ma angelorum Accipe oculos piscis & oculos siloe idest
frangentis ossa & contrita eos manibus malleando & po
nes eos in vase vitreo septem diebus . deinde pone in eis
aliquid de oleo & illumina cum eo in lampade vitrea & po
ne ipsum coram hominibus qui sunt in ede / ipsi enim
se videbunt in forma angelorum ex igne accenso.
¶ Licinium aliud faciens apparere homines nigrarum
facierum :accipe lampadem nigram & funde super ipsam
oleum sambucinum vel argentum viuum & funde in illo
oleo vel argento viuo ex sanguine fleubotomantium &
pone in illo sanguine sambucinum vel argentum viuum.
¶ Aliud licinium fit ex pannis mortui aut ex pannis ni
gris & accede ipsum in medio edis . nam tu videbis ex ho
minibus mirabilia quando videbunt se ad invicem cum

illis formis ¶ Lampas mirabilis in qua apparent
res quantitatis terribilis habens in manu vizgam z ter
ritat hominem : accipe ranam vizidem z decolla eam su
per pannum exequiarum vizidem madefac ipsum cum sam
bucino z pone ipsum licinium. z illumina cum eo in lam
pade vizidi . nam tu videbis nigrum stātem inter cuius
manus erit lampas z mizabile ¶ Lampas quam
cum aliquis teneat in manu non videt aliquos eorum qui
sunt ibi z qui fuit post ipsum videbit totum / accipe piscem
qui dicitur delphin / deinde accipe pannum lini aut fune
ris spazge super ipsum aliquid ex zmiaz. demde funda super
illud ex illa pinguedine liquefacta / deinde stringe manus
super ipsum z involue pannum z fac ex eo licinū deinde
accende ipsum in lampade ezis viridis. z fiet qđ tibi dixi
Lampas alia faciens appazere homines in forma feda
z terrentur invicē homiēs. z faciunt ipsum fingentes de
monem . accipe pilos ex cauda canis nigri in quo non
sit albedo. z aliquid ex pinguedine eius liquefac pinguedinē.
deinde accipe pannum exequiarum z fac demde licinium
demde line ipsum cum eo quod feciſti. z illumina ipsum cū
lampade viridi cum oleo sambucino. z accende ipsum in
domo. z non sit ibi licinium pzeter ipsum. z videbis mira
bile . Licinium pulchrum vt domus videatur tota ple
na sezpentum z imagnum donec licinium pzmaneat ac
censum . Accipe pinguedinem sezpentis nigri. z spolium
sezpentis nigri. z pannum exequiarum. z fac licinium ex
illo panno ; deinde line ipsum cum illa pinguedine. z po

ne ſpolium ſerpentis in concauitate eius : ⁊ illumina cū oleo ſambucino in lampade viridi aut nigra ¶ Li ciminm quod quando eſt accenſum infunditur ſuper ipſum aqua inualeſcit ⁊ quando oleum extinguitur : accipe calcem quam non inuenit aqua ⁊ permitte eam cum aliqua li pondere ſibi ex cera ⁊ medietatis eius ex oleo balſami ⁊ napta citrina cum equali ſibi ex ſulphure : fac licinium ex ea ⁊ rora ſuper ipſum aquam ⁊ accendetur / et roza ſuper ipſum oleum : ⁊ extinguetur ¶ Licinium aliud quod cum accenditur omnia videntur alba ⁊ argentea : accipe lacertam nigram ⁊ abſcinde caudam eius ⁊ accipe illud quod exit . quia eſt ſimile argenti viui . deinde enim accipe licinium ⁊ madefac cum oleo ⁊ pone ipſum in lampade noua ⁊ accende : domus enim videbitur ſplendida ⁊ alba velud argentum ¶ Operatio enim lampadis eſt mirabilis quam cum quis eam in manibus ſuis tenuerit non ceſſat videre donec dimiſerit eam : accipe ſanguinem teſtudinis ⁊ exicca ipſum in panno lini ⁊ fac ex ipſo licinium : ⁊ illumina ipſum in lampade : da ipſum cui vis ⁊ dic illumina : nam ipſe non ceſſabit videre donec dimiſerit illud / et eſt mirabile ¶ Lampas que cum accenditur in loco ranarum nulla enim ſonat ſed omnes ſilent donec fuerit accenſa : accipe pinguedinem cocodrilli et confice ipſum cum cera albificata in ſole ⁊ fac ex eo licinium ⁊ illumina cum eo in loco vbi ſunt rane ⁊ cum viderint iſtud ſtatim omnes tacebunt ¶ Lampas alia que cum

Vt homines appareant pinguedo & lapides.

accēditur vident se inuicem astantes sicut imagines & lapides: accipe ziniar & tere bene & accipe pannum funeris & madefac ipsum cum pinguedine piscis aut cum oleo sesamino puro pone ipsum in lampade viridi & pone super ipsum ex illo medicamine contrito rem paruam & fit mirabile ¶ Licinium quod quando accenditur non cessant saltare & gaudere & insanire gaudio. & maxime mulieres: accipe sanguinem leporis & sanguinem cuiusdam auis que dicitur solon / & assimilatur turturi & equale medietatis eius ex sanguine turturis maris: infunde ergo in eo licinium & illumina cum eo in medio domus in qua enim sunt cantatrices et puelle. & est mirabile & probatum ¶ Si vis facere q̄ in stratu hominis appareant pediculi scaturientis vt non possit homo dormire. tunc enim proice in lecto eius pondus vncie vnius vel medie alcachengi Et si acceperis pilos asturis fiet inde licinium quod quando accenditur: vident se inuicem omnes infirmos ex vehementia infirmitatis & extenuationis Accipe locustam citrinam & exsicca ipsam & tere & pone in panno exequiarum & incende ipsum oleo sambucino in quocunq; loco fueris erit quod tibi dixi & mirabile ¶ Quando vis vt tu videaris totus ignitus a capite vsq; ad pedes & non ledaris aliquo modo: accipe enim maluauiscum album & confice cum albumine ouorum deinde line cum eo corpus tuum & dimitte donec exsiccetur / deinde line te cum alumine & postea enim puluerisa super illud sulphur subtile: inflāmatur enim ignis in eo

Vt pediculi appeant in stratu

Ad faciendum saltare gaudere & insanire.

Vt homines appareant ignitis

+

z non ledit / z si facis hoc super palmam potezis tenere ignem sine lesione . Si vis vt res proiciatur in ignem z non comburatuz : accipe glutem piscis paztem vnam z aluminis equale illi permisceatur totum / z fundatur sup ipsum acetum vini z conficiatur cum eo quicquid vis proiceze in ignem sine cum hoc lumimento nō cōburetuz . Si vis faceze contzazium .s. ymaginem aliquam hominis aut altezius / z quando ponitur in aqua accenditur z si extzaxeris extinguetur . accipe calcem non extinctam z permisce eam cum aliquantulo ceze z oleo silsami z naphta .i. terra alba z sulphure z fac ex illo imaginem . nā quando tu rozabis aqua accendetur ignis . Si vis faceze vt quando aperis manus tuas super lampadem extinguatur lumen / z quando claudis eas super eam accenditur z non cessat illud facere : accipe speciem que dicitur spuma inda teze eam z deinde confice eam cum aqua canfoze.et line cum ea manus tuas.deinde apezi eas in facie lampadis delebitur lumen eius.z claude reaccenditur Si vis videze rem submersam z profundam in nocte z non occultetur tibi pluscp ī die / z leges libzos de nocte nigza / vnge faciem tuam cum sangume velpeztilionis.z ezit quod dico . Si vis albificaze aliquid suffumiga illud sulphure. Si vis vt arboz citri proiciat omnes fructus suos z cadant : accipe .v. paztes sulphuris citrini z.v. nigzi z .ii. albi z cinabzum teze omnia z pezmisce z suffumiga z cadent omnes fructus / z fozte sic est in aliis azboziba. Si vis statim interficeze serpntē : accipe ex aristologia

rotunda quantum vis & tere illam bene / & accipe ranã
siluestrem vel campestrem contere ipsam & cõmisce eam
aristologie & pone cum eo aliquid ex incausto & scribe cũ
eo in carta aut aliquod quod plus amas & proice ad ser-
pentes ¶ Si vis portare in manu tua ignem vt non
offendat : accipe calcem dissolutam cum aqua fabarum
calida. & aliquantulum malvaniſci & aliquantulum magẽ
culis pmisce illud bene cũ eo deinde line cum eo palmam
tuã & fac siccari. & pone in eo ignem non nocet/. Dicunt
philosophi calx tal non cõburitur in igne. & glutem piscis
saluat ab igne. & alumen iamenũ. & sanguis salamandre
& fuligo furni. vel lebetis : quando igitur ex istis omnib⁹
aut quibusdam fit linimentũ non offendit ignis albumen
oui & malvauiscum habent iuuamentum in hoc ¶ Si
vis vt tota domus appareat plena serpentibus • accipe
de pinguedine serpentis. & parum salis in ea pone. & acci-
pe pannum exequiarum. & incide ipsum in quatuor frustra
& deinde pinguedinem in frustra. & pone ipsam in omni pã
no & sic facies quatuor licinia & accende ea in quatuor
angulis domus cum oleo sambucino & in lampade noua
& fiet quod dixi ¶ Licinium quod cum accendi-
tur in domo videbis res volantes viridis vt passeres et
aues. Accipe pãnum exequiaꝝ recẽtẽ & pone in eo cerebrũ
auis. & pẽnas caude ei⁹ inuoluẽdo fac ex eis licinũ. & po
ne in lãpade noua viridi. accende ipsã in domo cũ oleo oli
ue & que res erunt in domo fient viridis valde. & videbi-
tur quasi volent aues viridis & nigre ¶ Vt domus

videatur tota viridis z plena serpentibus z ymaginibus timerosis Accipe cutem serpentis z sanguinē alterius serpentis masculi z adipē alterius serpentis aggrega illa tria z pone ea in panno exequiarum z accende ipsum in lucerna nova ¶ Si vis facere candelam vel licinium q̄ non accenditur agitatur z ambulat Accipe cutem lupi z cutem canis z fac ex vtrisq; licinium z accende ipsum cum oleo oliue z statim mouebitur ¶ Quando vis accendere luceznam ex qua valde timet eam. Accipe pannum lini valde nouum album z fac ex eo licinium z pone in cauitate eius cutem serpentis z salem grossum z satis ipsum oleo oliue z da cui vis statim cum accenderit ipsam trepidabit z timebit valde ¶ Dicunt philosophi q̄ sinciput est prima pars capitis z ex sincipite hominis parum post mortem generatur vermis cumq; pertexerunt ei dies septem vermes illi fiunt muscę / z post quatuordecim dies sunt dracones magni quorum vnus si momorderit hominē morietur :statim q̄ si acceperis ex eo. z coueris illud cum oleo z feceris ex eo candelam in lucerna ezis cum licinio ex panno exequiarum : videbis ex eo rē magnam z formas que nazzari non possunt cum timore magno ¶ Experimentum mirabile quod facit homines ire in ignem sine aliqua lesione / vel portare ignem vel ferrum ignitum in manu sua recipe succum bismalue z albumen oui z semen psilii z calcem z puluerisa z confice cum illo albumine oui succum rafani commisce : et ex hac enim confectione illinias corpus tuum vel

Vt domus videa[tur] hospitale. t ymaginibus timorosis.

Vt candela moueat[ur]

P tiore candido de lucida

Hic. scripto hoc quidam. vino p. pertransito. t dracones magni.

Ad videndum ignem sine lesione. t ferrum ignitum.

manum ꝛ dimitte ſiccazi ꝛ poſtea iterum illinias : poſt hoc potezis audaciter ſuſtineze ignem ſine nocumento . Si autem velis vt videatur azdeze illud licuiū : aſpezge de ſulphure viuo bene pulueriſato ꝛ videbitur comburi cū accenditur ſulphur ꝛ nihil ei nocebit . Si in flāmam candele quam quis tenet in manu colophonia vel picem gze cam inſuflaueris ſubtiliſſime tzitam mizabilitez auget ignem ꝛ uſq; ad domum porrigit flāmam . Vt ignem illeſus poztaze potezis : cum aqua fabarum calida calx diſſoluat ꝛ modicum ceze rubee de miſſia poſtea parum malvaniſci additias quibus inſimul coniunctis vel cōmixtis palmam illinias deſiccazi permittas : ſic enim ignem quolibet illeſus poztaze potezis ¶ Aquam azdentē ſic facias facias : recipe vinum nigrum ſpiſſum potens ꝛ vetus / ꝛ in vna quarta ipſius diſtempezabis vine calcis ſulphuris viui ſubtiliſſime pulueziſati thazthazi de bono vino ꝛ ſalis communis albi gzoſſi : poſtea pones in cucurbita bene lutata ꝛ deſuper poſito alembico : diſtillabis aquam ardētem quam ſeruaze debes in vaſe vitzeo . Ignem gzecum ſic facias ¶ Recipe ſulphur viuum : tartarum ſarcocallam . picolam . ſalcocium petzoleum ꝛ oleum cōmune fac bulize bene ꝛ ſi ponitur in eo : accenditur ſiue lignum ſiue ferrum ꝛ nō extinguitur niſi vrina / aceto vel azena

i Am ſcimus q̄ mizabile eſt illud cuius cauſa remouetur a conſpectu cōmunitez / ꝛ pezſeverat eiꝰ mizabilis donatio / ꝛ nō appazet eiꝰ cauſe ſufficiētia

cum vero res aut rei causa sufficiens aspicitur nihil mirā
tur Est igitur aliquid mirabile quod inconsuetum z rarum
aut nunq̄ visum. Unde non solum est mirabile quia causa
ignoratur sed z ipsum rarissime est inuentum. cum hoc eni
causa ignoratur Aliquid est mirabile non q̄ inconsuetum
sit aut nouū : sed ātiqui ad huc ei⁹ causam nō inuenerunt.
Est z aliquid mirabile quod nec ipsum inconsuetum est.
sed sepe visum / nec eius causa totalitez ignorat̄ : sed
non apparet q̄ ex ea tantus effectus possit erire quantus
apparet vel refertur In primo genere sunt maxima mi
rabilia / in secundo medio modo / z in tercio maiora

C Um sciuerunt philosophi naturales. q̄ cōplemen
tum effectus cuiuslibet requirit forte agens. z
bene dispositum patiens. z horum altero deficiente effect⁹
non completur aut debiliter completur. posito sufficiente
patiēte nihil efficiebat⁹ mirabile in cōspectu hominū. quia
null⁹ mirat⁹ visa sufficiēti cā Inceperūt ergo ex ingenio
z sciētia naturali alia educere mirabilia Et sunt secūdū
duos modos : vno. s. vt non constituat sufficiens agēs
posse facere effectum qui sequitur. nec procul dubio faceret
sed maxima aptitudo patientis complet effectum. agen
te insufficienti similitez existente. Et homines dum solū
mirantur agens insufficiens. z patiens non aduertunt
de necessitate admirantur . quia exit a causa que penit⁹
a se illud non debet facere. Aliquando autem faciunt ecō
tra parant patiens maxime indispositum secundum agēs

fortē. z faciunt aduertere homines ad patiens tantū Et cum sit insuffitiens manifeste non cessant mirari. Si tu vis ergo ponere mirabilia coram vulgo. noli agere p causas. quare vnaquaq; appareat suffitiens. sed age p vnam insuffitientissimam. z elige magnam preparationē in alia: vt ꝙtum deficit vna a suffitientia tantum sit aptitudo in alia. quia effectus exibit: z dum facis illos solum aspicere z causam illam que nullo modo illū possit complere est mirabile. Sed si vis facere q cesset omne mirabile. respice alias causas. s. agentem suffitiens etiam patientem: quoniam si vtrumq; respicis / non miraberis. quia videbis tantam aptitudinem in vna suffitientia altezimis qđ non facit admirari. Quando enim vides q aqua frigida accendit ignem z non extinguit ipsum: si tu respicerez causam agentem mirareris semper quia non esset efficiens conueniens ad hoc. Sed quādo tu respicis materiam illius effectus: vtputa quia ē calx z sulphur quod est valde inflammabile ita q minimū agēs inflammat ipsum: tu vides q nihil est mirabile. Similiter quando res aliqua non comburitur igne: mirabile ē. quando vna de causis inspicitur sola. Sed quando scitur natura patientis aut debilitas agentis nihil mirum

Maxima ergo radix experimentorum naturalium est in hoc scilicet vt eligant materiam paratissimam ad aliqđ z hoc debile agens aut fortissimum: z materiam valde indispositam. z faciunt similiter homines aspicere ad illā causam que non videtur posse illud facere / z de illa nihil

dicant. Et tu nota istud quia secundum istum modum incidit multitudo experimentorum multorum mirabilium. et de hoc narrato tibi quedam istorum. vt confirmetis in virtute predicta et scias etiam excogitare ingenia experimentorum. Si vis facere carbunculum vel rem lucentem in nocte. recipe nocticulas lucentes ꝑplurimas. et ipsas contritas pone in ampulla vitrea et claude / in fimo calido sepilias. et dimitte morari per quindecim dies / postea distillabis ex eis aquam per alembicum quam pone in vase de cristallo aut vitro / tantam enim prestat claritatem ꝙ in loco obscuro quilibet potest legere et scribere: Quidam faciunt hanc aquam ex nocticulis / felle testudinis / felle mustele / felle furonis / et canis aquatici: sepiliunt in fimo et distillant ex eis aquam

¶ Aquam ardentem sic facies: Recipe serpentinam quam distillabis per alembicum velud aquam ardens exibit: etiam misce vino aut cui vis. et accenditur si appropinquas ei candelam. Ignis volantis in aere multiplex est compositio. unde fit de sale petroso et sulphure et oleo liniquibus insimul distemperatis et in canna positis accensus ignis in aere protinus sublimatur. Alius autem fit ex sale petroso / sulphure vivo: carbonibus vitis aut salicis: quibus insimul mixtis et ꝓiunctis / sed de sulphure ibi vult esse minus / de sale autem aut colophonia plus.

¶ Ignis volans. Recipe vnam libram sulphuris / libras duas carbonum salicis / libras sex salis petrosi: que tria subtilissimo modo terantur in lapide marmoreo

postea aliquid posterius ad libitum in tunica de papizo volanti vel tonitruum faciente ponatur. Tunica ad volandum debet esse longa: gracilis: puluere illo optime plena ad faciendum vero tonitruum brevis grossa et semiplena

¶ Albertus Magnus de Secretis nature Explicit Necnon per me Wilhelmum de Mechlinia Impressus In opulentissima Ciuitate Londoniarū Juxta pontem qui vulgariter dicitur Flete brigge

Ꝟ Ꝛ autem qui legeris que ſupezins notata ſunt vbeziorem fructum capias : volumus cõmu⁹ nem regulam ꝛ bzeuem tzadere ad ſciendum ortum Lu ne ſecundum epactam cui applicabim⁹ pezpetuam ratio⁹ nem paſce ꝛ feſtorum mobilium ꝑbreuius fieri poterit et clarius exemplis probando ꝛ ratione . Voteris eciam intelligere locū ſolis ꝛ lune in zodiaco quolibet die : que te iuuabunt Ꝛt vt ad rem deueniamus : puta ſcize volo die .xx. iulij .m.cccc.lxxvij. quota ſit dies lune . Nota bo ezgo pzimo epactam quam primo pæſuppono dicto an no eſſe .xo. ideo pono .xv . cui addo dies menſis iulij qui fuerūt .xx .ꝛ erūt :xxxv. demum numero menſes vſqz ad iulium incipiendo a martio / ꝛ ſunt .v. que addo ad xxxv. ꝛ ſunt .xl. ꝛ quia dies lune non excedunt nec com plent .xxx: abiectis ergo .xxx . reſiduum teneo / et eſt x. qui ſunt dies lune . Ꝛpacta vero tenetur quolibet an no addendo. xi. vnde ſi anno preſenti habeo: xv. ſequen ti anno habeo .xxvi. ꝛ ſubſequenti anno .xxxvij.Ꝛt quo niam predicta epacta nunc̄ pretezit .xxx. ideo eo anno quo productum excedit .xxx. abiectis ergo .xxx.de.xxxvij reſiduum teneo quod eſt ſeptem . ꝛ hoc eſt pezpetuum Hoc cognito potero ſemper ſcize paſca ꝛ ſolēnitates mo biles . nam paſca computatur ſecundum curſum lune . quia .xviij. die lune martij fuit crucifixio domini / in q̄ vt ſcitur fuit maxima eclipſis ſolis que naturalis eſſe non potuit . quia nunc̄ poſt oppoſicionem lune naturaliter fit neq; lune ante oppoſicionem . Quare ad tante rei memo-

riam z fidei xpistiane robozationem lune motus obsez uantur . Prima ergo dies dominica quem sequitur xvij diem lune martij : semper est pasca . ideo si recte numerabis quadragesimā prima dies martis lune februarij erit carnisprivium / z die sequenti erit prima dies quadragesime Septuagesima autem precedit quadragesimam tribus septimanis integris Et a pascha vsqz ad diem lune rogationum sunt quinqz septimane . Et a pascha vsqz ad ascensionem sunt .xl. dies Et iterum a pascha vsqz ad pentecosten sunt dies quinquaginta.

¶ Pratū .Ector .Fluuiū .Fundebat. Curus .Eoū Dicta .Divina .Dei .Cuncta .Diana .Eul.
Januarij. Februarij. Martij. Aprilis Maij. Junij aquarij. pisces. aries. taurꝰ gemini cancer Julij. Augustꝰ. Septēber. October. Nouēber. Decēber leo virgo .libra scorpio. sagittarius capricornꝰ ¶ In duobus suprascriptis versibus habes .xii. dictiones deseruientes .xij .mensibus anni. videlicet gratum seruit ianuario ector februario z sic de aliis Similiter vide primas lras ipsaꝝ dictionum quote sint in ordine alphabeti vt dicendo a: est prima b. secunda c tercia Si ergo cupis scire in quot gradibus signi sit sol dicta .xx. julij : accipe litterā illi mēsi rndentē z cōputa quota sit in ordine / verbi gratia .d. rndet julio que est prima littera ipsi dictionis dicta z d est i ordine alphabeti quarta .habes igitur .iiij. adde ei dies mensis julij qui sunt .xx. z habes xxiiij. quibus adde .xii. z erunt xxxvi. Et qz non potest

excedere :30. nam .30. sunt gradus signi cuiuslibz abice 30. z quod remanet sunt qsitū qui sunt .v.i. gradus leonis Si autem de luna intelligis verbi gracia scio q luna die .20. iulii. habet dies .10. volo scire in quo signo est duplicabo etatē lune q etas supponitur esse .10. z habeo. 20. cui addo .v. z habeo .xxv quod diuido p.v.z.v.resultant Incipio ergo numerare a signo i quo cepit origo lune dato q fuit leo z quia qđ prouenit ex diuisione fuit v. procedo vsqz ad quintum signum incipiendo a leone qđ signum est sagittarius / z scio q ē in sagittario z in fine eius Sciendū vtiqz est q in vno quoqz signo zodiaci moratur luna duobus diebꝰ cum dimidio / nam singulo die pcurrit. xij. ex gradibus zodiaci Et si ex diuisione p .v. de qua supra .ii.iii.vel .iiii. superessent cuilibet vnitati zodiaci .vi. gradus assignabis / vnde si duas habes vnitates scias q .xii. gradus ptransiit / z si tres essent habes .xviij. z sic de aliis Vndeuersus :Etatem lune duplico post addito quinqz Quinqz dabis signo quo lune incepit origo Et sic est finis